КАЛІ ПЛАВІЦЦА... ПРАЦОЎНАЕ МЕСЦА 2

НАШ АРБАТ НА САВЕЦКАЙ, У ГРОДНЕ 8

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

14 ЛІПЕНЯ 2021 г. СЕРАДА

№ 132 (29501)

ЗВЯЗДА

Збожжавы мілені̆ум

Фота БелТА.

Жніво ў Беларусі не толькі пачалося — яно ўпэўнена набірае тэмп. Аб гэтым сведчыць з'яўленне першых камбайнераў-тысячнікаў. Напрыклад, экіпаж Сяргея ЯНУЧКА і Віктара ЖУКОЎСКАГА, які працуе на палях ААТ «Кухчыцы» Клецкага раёна, сваю першую тысячу збожжа намалацiў 12 ліпеня.

З першых вуснаў

«Сёння не атрымаецца манапалізаваць міжнародны парадак дня і націснуць на нас»

Аб чым гаварылі кіраўнікі Беларусі і Расіі ў Санкт-Пецярбургу

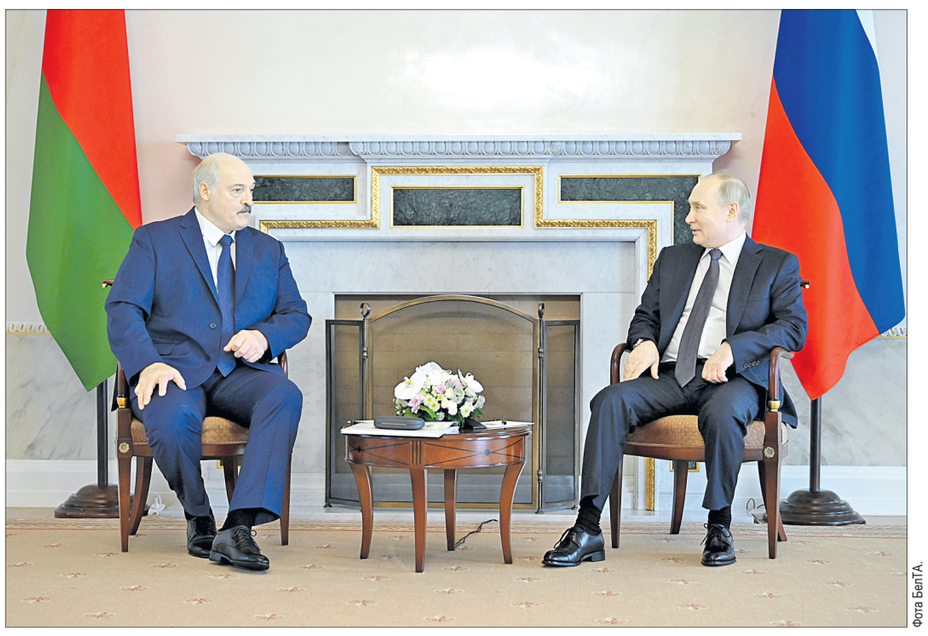

Фота БелТА.

Учора адбыўся рабочы візіт Прэзідэнта Беларусі ў Расію. У Санкт-Пецярбургу ў Канстанцінаўскім палацы Аляксандр Лукашэнка сустрэўся са сваім расійскім калегам Уладзімірам Пуціным.

Кіраўнікі дзяржаў абмеркавалі развіццё супрацоўніцтва ў розных сферах, міжнародную праблематыку.

Падчас перагавораў Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што адно з галоўных пытанняў, якім неабходна займацца, гэта эканоміка, бо не толькі ў дачыненні да Беларусі, але і Расіі ўводзяць або падаўжаюць санкцыі. Тым не менш Прэзідэнт упэўнены, што краіны вытрымаюць гэты ўдар. «Як я калісьці і казаў, няма чаго нам з гэтай прычыны парыцца. Мы ўсё ж такі эканоміцы ўдзяляем больш увагі, чым у СССР, мы людзей глядзім больш. ***Мы вытрымаем. Нават не вытрымаем — мы будзем развівацца. Гэта не пытанне. Сёння не атрымаецца манапалізаваць міжнародны парадак дня і націснуць на нас. Не атрымаецца! Свет змяніўся»,*** — падкрэсліў беларускі лідар.

«Усе сябры добрыя, але мы сваімі мазгамі павінны жыць, як у нас гэта і атрымлівалася», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка назваў пазітыўным той факт, што расце тавараабарот Беларусі і Расіі. Ён пагадзіўся з тым, што любыя санкцыі — гэта магчымасці, і гэта заўважна па развіцці расійскай эканомікі: ***«Натуральна, што наша эканоміка вельмі сур'ёзна прывязаная да расійскай.*** Мы захавалі многія кааперацыйныя адносіны з Расіяй, не пайшлі тым шляхам, як іншыя рэспублікі, асабліва наша паўднёвая суседка. Мы не рвалі сувязі. Захавалі наогул усю прамысловасць, а дзе-нідзе і дадалі, таксама дзякуючы інвестыцыям Расійскай Федэрацыі», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што ў фінансавым дачыненні да Беларусі заўсёды было няпроста. «Вы разумееце, чаму. І тут падтрымка была вельмі сур'ёзная з боку Расіі. ***Але мы свята стараемся выконваць свае абавязацельствы па крэдытах, якія выдадзены, і будзем іх выконваць, чаго б нам ні каштавала»***, — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Што датычыцца заходніх санкцый, Прэзідэнт Беларусі адзначыў, што пасля чарговай іх хвалі вядзецца дыверсіфікацыя ў эканоміцы, аднак па цэлым шэрагу кірункаў аб'ёмы гандлю з Еўрасаюзам і ў ранейшыя гады былі зусім невялікія. Напрыклад, для МАЗа і БелАЗа, якія трапілі пад санкцыі, гэта $3,3 мільёна і $4 млн. ***«Мы працуем на сваіх рынках, як гэта было. Дзякуючы таму, што мы не парвалі сувязі, нам удаецца ў гэты вельмі складаны час неяк караскацца ў эканоміцы»***, — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле яго слоў, справа нават не ў санкцыях, а ў тым, што сусветная эканоміка ў цэлым сур'ёзна прасела і ўсе краіны схільныя гэтаму ўплыву. «Мы вытрымаем», — упэўнены беларускі лідар. Ён таксама адзначыў неабходнасць удзяляць прыярытэтную ўвагу пытанням бяспекі Беларусі і Расіі. «Як бы яны нас ні закалыхвалі (апаненты. — «Зв.»), ***мы бачым, што паступілі ў свой час правільна, удзяляючы ўвагу абароне нашых дзяржаў і бяспецы»***, — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР. 2

Прыёмная кампанія — 2021

Выпрабаванне ведаў... надвор'ем

Сёлета за парушэнне правілаў ад удзелу ў ЦТ было адхілена менш абітурыентаў, чым летась

Першы этап уступнай кампаніі ў ВНУ і ССНУ падыходзіць да завяршэння. Іспыты стартавалі 16 чэрвеня з беларускай мовы, апошняе ЦТ па асноўным графіку (сусветная гісторыя, навейшы час) прайшло 8 ліпеня. Рэзервовыя дні вызначаны на 14, 16 і 18 ліпеня. Аб тым, як сёлета праходзіць уступная кампанія ў Беларусі, расказаў БелТА намеснік прэм'ер-міністра Ігар ПЕТРЫШЭНКА.

ЦТ у асноўныя і рэзервовыя дні

Усяго для ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні ў 2021 годзе было зарэгістравана 62 618 абітурыентаў для праходжання 208 078 чалавека-тэстаў. Для ўдзелу ў рэзервовыя дні перарэгістраваліся абітурыенты, якія з уважлівай прычыны не змаглі прайсці ЦТ у асноўныя дні.

«Цэнтралізаванае тэсціраванне ў асноўныя дні прайшло ў спакойнай абстаноўцы, нягледзячы на тое, што надвор'е таксама выстаўляла абітурыентам свае выпрабаванні. Па медыцынскую дапамогу ў перыяд ЦТ у бягучым годзе звярнуліся 14 чалавек, што значна менш за колькасць такіх выпадкаў у мінулую ўступную кампанію (у 2020 годзе — 24 чалавекі).

Усім, хто не змог прайсці тэсты па стане здароўя, дадзена магчымасць паўдзельнічаць у ЦТ у рэзервовыя дні», — адзначыў Ігар Петрышэнка.

Паводле яго слоў, у гэтым годзе абітурыенты больш свядома і арганізавана паставіліся да ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні. «Але, як і ў мінулыя гады, асобныя абітурыенты былі адхілены за парушэнні правілаў. На гэты момант іх колькасць меншая, чым летась.

Дзяржаўная камісія ўважліва аналізуе ўсе выпадкі парушэнняў парадку ўдзелу ў ЦТ, таму што мы зацікаўленыя ў прадастаўленні абітурыентам роўных магчымасцяў», — адзначыў віцэ-прэм'ер. У асноўныя дні ЦТ у бягучым годзе за парушэнні былі выдалены 10 абітурыентаў: сем — за выкарыстанне мабільнага тэлефона, два — за шпаргалкі і адзін — за работу над тэстам пасля заканчэння ўстаноўленага часу. Летась парушальнікаў было 14.

СТАР. 3

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Расстат упершыню разлічыў долю нафты і газу ў расійскім ВУП

Па выніках 2020 года доля нафтагазавага сектара ў валавым унутраным прадукце Расіі склала 15,2 %, знізіўшыся з 19,2 % у папярэднім годзе, паведаміў намеснік начальніка аддзела Упраўлення нацыянальных рахункаў Расстата Павел Максімаў. Нягледзячы на значнасць гэтага сектара для расійскай эканомікі такі эксперыментальны разлік зроблены Расстатам упершыню.

У міжкраінавай перспектыве паказчык 15—20 % — сярэдні па свеце для буйных нафтагазавых краін, адзначыла эксперт Цэнтра энергетыкі Маскоўскай школы кіравання «Сколкава» Кацярына Грушавенка. У ЗША доля нафтагазавага сектара складае 8 %, у Саудаўскай Аравіі — 50 %, у Нарвегіі — 14 %, у Казахстане — 13,3 %, у ААЭ — 30 %, у Канадзе — менш за 10 %, пералічыла яна.

Прэзідэнт Уладзімір Пуцін у снежні 2020 года заявіў, што Расія пачынае «злазіць з нафтагазавай іголкі». Называць Расію «бензакалонкай» ужо некарэктна, падкрэсліў Пуцін.

Каля мільёна французаў запісалася на вакцынацыю пасля звароту Макрона

Амаль мільён французаў запісаўся на вакцынацыю ад каранавіруса пасля звароту прэзідэнта краіны Эмануэля Макрона, у якім ён аб'явіў аб шэрагу новых мер па стрымліванні эпідэміі, заявіў міністр аховы здароўя Францыі Аліўе Веран.

У панядзелак увечары кіраўнік краіны заявіў аб увядзенні абавязковай вакцынацыі для медперсаналу. Таксама Макрон паведаміў, што з пачатку жніўня ў Францыі ў рэстаранах, барах, гандлёвых цэнтрах, самалётах і цягніках далёкага накіравання будзе патрабавацца санітарны пропуск, які сведчыць пра вакцынацыю або адмоўны вынік тэста на COVID-19. З 21 ліпеня санітарны пропуск будзе неабходны пры наведванні фестываляў, спектакляў, паркаў атракцыёнаў.

Па словах міністра аховы здароўя Францыі, сярод маладых людзей быў вялікі працэнт тых, хто з розных прычын адцягваў вакцынацыю. Але пасля звароту Макрона было каля аднаго мільёна запісаў на вакцынацыю. А гэта тысячы выратаваных жыццяў за некалькі гадзін», — сказаў Веран.

Скарбашукальнік напаў на след страчанага канвою са скарбамі нацыстаў

Польскі шукальнік скарбаў Пётр Капар лічыць, што напаў на след страчанага канвою са скарбамі нацыстаў на паўднёвым захадзе Польшчы. Пра гэта паведамляе Daily Mail.

Ён правёў папярэдняе даследаванне возера каля горада Вроцлаў пры дапамозе геарадара. Капар сцвярджае, што выявіў на дне «шмат сталі». Даследаванне было завершана 4 ліпеня і, па словах скарбашукальніка, яго вынікі «вельмі абнадзейлівыя».

Капар лічыць, што пад вадой знаходзіцца загінулы нямецкі канвой, які вывозіў экспанаты музея з нямецкага горада Гёрліц. «Цяжка сказаць, якая іх каштоўнасць на сённяшні дзень. Усё залежыць ад цэласнасці абломкаў», — сказаў ён у інтэрв'ю мясцоваму тэлеканалу.

Пётр Капар вядомы сваімі шматгадовымі пошукамі «залатога цягніка» нацыстаў, у якім нібыта перавозіліся каштоўнасці, узбраенне і каштоўнае абсталяванне. Паводле легенды, склад быў схаваны ў тунэлі на тэрыторыі Польшчы ў апошнія тыдні Другой сусветнай вайны.

ISSN 1990 - 763X

КАРОТКА

- **У Беларусі для адукацыі пажылых рыхтуюць асаблівых педагогаў і працуе сетка рэсурсных цэнтраў.**
- Аранжавы ўзровень небяспекі аб'яўлены 14 ліпеня з-за навальніц.

- **За суткі ў краіне зарэгістраваныя 586 пацыентаў з COVID-19, выпісаныя 532.**
- На 1 ліпеня ў Беларусі зарэгістравана на 20,7 % менш беспрацоўных, чым год таму.
- **У Беларуска-Расійскім універсітэце створана каманда па хакеі з шайбай.**

Заканатворчасць

ДАЧНІКІ ЧАКАЮЦЬ КАРЭННЫХ ЗМЕН

Ці перавядуць садовыя домікі ў жылыя дамы?

Удасканаленне заканадаўства аб садаводчых таварыствах выклікала павышаную цікавасць у Авальнай зале Дома ўрада, дзе дэпутаты, прадстаўнікі больш чым дзесяці міністэрстваў, камітэтаў, абласных і Мінскага гарадскога выканкамаў абмяркоўвалі новаўвядзенні для садаводчых таварыстваў на круглым стале. Гэта мерапрыемства закранула чатыры важныя пытанні: перавод садовых домікаў у жылыя памяшканні, стварэнне на базе таварыстваў населеных пунктаў, прадугледжанне магчымасці аднаасобнага садоўніцтва і справядлівае спагнанне членскіх узносаў.

Калі ўсе захочуць, то можна?

Галоўны спікер круглага стала стала **першы намеснік міністра эканомікі Юрый ЧАБАТАР** адзначыў, што пытанне актуальнае для многіх грамадзян.

СТАР. 3

«Сёння не атрымаецца манапалізаваць міжнародны парадак дня...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што праціўнікі ўлады ў Беларусі перайшлі да індывідуальнага тэрору. Ён адзначыў, што гэта стала наступным этапам так званай «каляровай рэвалюцыі» або мяцяжу ў Беларусі. «Я інфармаваў вас па некаторых пытаннях. І кожныя суткі ёсць развіццё. Індывідуальны тэрор супраць тых людзей, якія казалі адкрыта, тых, якія выступалі за дзяржаву. Цяпер ужо на дэпутатаў перайшлі. І мярзотнікі падбіраюць час, атакуючы жыллё аднаго з лідараў сярод дэпутатаў, партыі, калі дзеці там. Спрабуюць націснуць, запалохаць», — расказаў беларускі лідар. «Думаю, ***гэта справа часу. Мы ўсіх іх вылічым. І знойдзем, прыцягнем да адказнасці, прытым у сур'ёзнай форме»***, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Акрамя таго, расказаў Прэзідэнт, у Беларусі вельмі актыўна цяпер пачалі работу ў дачыненні да розных НКА, НУА, так званых заходніх СМІ. «Якія тут дэмакратыю нам дарылі, а фактычна насаджалі. І не дэмакратыю, а вось гэты вось тэрор, — сказаў беларускі лідар. — Вы павінны разумець, што мы проста не можам інакш. Чым яны займаліся, зразумела. Яны фінансаваліся звонку. А мы ўсе думалі: ну добра, гэта ж дэмакратыя, давайце будзем размаўляць, супрацоўнічаць. Вось і атрымалі адпаведныя вынікі».

«Усё роўна, Уладзімір Уладзіміравіч, гэта для нас не катастрофа. Тэрор гэты і іншае. Мы справімся», — упэўнены Аляксандр Лукашэнка.

У сваю чаргу Прэзідэнт Расіі падкрэсліў, што Беларусь застаецца для Расіі вялікім і надзейным партнёрам у эканоміцы. Ён звярнуў увагу, што, нягледзячы на знешнія выклікі, санкцыі і пандэмію, эканоміка Беларусі дэманструе нядрэнныя паказчыкі. У прыватнасці, краіна абслугоўвае ўсе крэдыты, больш за тое, яе знешні доўг скарачаецца. «У гэтым сэнсе Беларусь надзейны, стабільны партнёр», — заявіў расійскі лідар.

Паводле прэс-службы Прэзідэнта.

Парламенцкі дзённік

Валерый МІЦКЕВІЧ:

«Супрацоўніцтва з Іранам — складнік шматвектарнай палітыкі Беларусі»

Учора адбылася сустрэча намесніка старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Валерыя Міцкевіча з кіраўніком рабочай групы іранскага парламента па супрацоўніцтве з парламентам Беларусі Абальфаздам Амуі. Былі абмеркаваны актуальныя пытанні міжпарламенцкага ўзаемадзеяння, двухбаковага супрацоўніцтва ў галіне заканадаўства, культурна-гуманітарнай сферы, развіцця гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва ва ўмовах пандэміі, супрацьдзеяння санкцыйнай палітыцы.

Фота БелТА.

Валерый Міцкевіч адзначыў, што ўзаемадзеянне з Тэгеранам з'яўляецца традыцыйным складнікам шматвектарнай палітыкі Беларусі.

— Як адзначыў кіраўнік нашай дзяржавы, свет не замыкаецца толькі на ЗША ці ЕС. Ключавой асаблівасцю Беларусі ў выбудоўванні адносін з іншымі дзяржавамі з'яўляецца тое, што мы ніколі не звяртаемся да нядобрасумленных метадаў: санкцыйнага прэсінгу ці абмежавальных мер. Мы надзейны, прадказальны партнёр у рамках ААН, руху недалучэння і іншых міжнародных арганізацый, — заявіў віцэ-спікер беларускага парламента.

Валерый Міцкевіч павіншаваў іранскіх парламентарыяў з нядаўнімі выбарамі прэзідэнта Ірана і пажадаў плёну новаму кіраўніцтву краіны і яго народу.

— Беларускія парламентарыі заўсёды цэняць сяброўскія сувязі з вашай цудоўнай краінай. І сустрэчы ў парламенцкім вымярэнні дазваляюць падтрымліваць узаемны давер і ўлічваць інтарэсы.

Абальфазл Амуі падкрэсліў, што група сяброўства іранскага парламента пачала свае візіты менавіта з паездкі ў Мінск.

— Я думаю, гэта добра дэманструе, якое значэнне для нас маюць адносіны з беларускім парламентам. Цяпер напружаная палітычная абстаноўка. Паміж Іранам і Беларуссю склалася гістарычнае сяброўства, але мы лічым, што ў цяперашняй сітуацыі, калі некаторыя краіны імкнуцца ўмешвацца ва ўнутраныя справы Беларусі і аказваць ціск, мы павінны ўзаемадзейнічаць яшчэ больш, чым раней. У палітычнай сферы ў нас добрае ўзаемадзеянне, але мы мусім больш папрацаваць у эканамічнай і гандлёвай сферах, — выказаў меркаванне Абальфазл Амуі.

Старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Андрэй САВІНЫХ расказаў, што праграма візіту іранскай парламенцкай дэлегацыі ў Беларусь досыць насычаная і прадугледжвае як палітычныя, так і эканамічныя сустрэчы.

— Мы разлічваем, што іранская дэлегацыя наведае цікавыя аб'екты ў Беларусі, прамысловыя і будаўнічыя прадпрыемствы, каб убачыць патэнцыял краіны і тыя галіны, у якіх мы плануем развіваць узаемадзеянне, — расказаў Андрэй Савіных.

Ён падкрэсліў, што ў цяперашні час Іран аслаблены незаконнымі амерыканскімі санкцыямі. Але як толькі сітуацыя зменіцца, дадзеная краіна можа стаць вельмі сур'ёзным гандлёвым партнёрам. Яшчэ зусім нядаўна, у 2017 годзе, тавараабарот паміж Беларуссю і Іранам складаў 154 мільёны долараў. А летась — толькі 25 мільёнаў. Іран зацікаўлены ў набыванні прадукцыі беларускага машынабудавання, нафтахіміі, вялікай папулярнасцю карыстаецца беларуская касметыка.

— Іран — паўднёвая краіна, Беларусь — адносна паўночная, такім чынам эканомікі нашых краін натуральным чынам дапаўняюць адна адну. У нас добра развітае сельскагаспадарчае машынабудаванне і іншыя галіны, які цікавыя для Ірана. Калі такі негатыўны элемент, як знешнія санкцыі, будзе прыбраны, я прагназую кратнае павелічэнне тавараабароту, — рэзюмаваў Андрэй Савіных.

Падчас сустрэчы іранскія парламентарыі перадалі для кіраўніка Палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Андрэйчанкі запрашэнне на ўдзел у цырымоніі інаўгурацыі прэзідэнта Ірана.

Алена КРАВЕЦ.

На кантролі

ПЛАВІЦЦА ПРАЦОЎНАЕ МЕСЦА...

На прадпрыемствах працуюць жывыя людзі, і жартаваць з іх здароўем і пытаннямі аховы працы прафсаюзы не дазволяць

З пачатку лета на гарачую лінію Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі паступіла звыш 100 зваротаў аб парушэнні тэмпературнага рэжыму на працоўных месцах. Кожнае з іх бярэцца на кантроль, паведамілі БелТА ў ФПБ.

Адна са скаргаў паступіла з Бабруйскага завода трактарных дэталяў і агрэгатаў. Працаўніца цэха № 3 распавяла, што ў яе падраздзяленні звыш 30 градусаў, з пітных фантанчыкаў ідзе гарачая вада, а аўтаматы з астуджанай зламаныя.

«Пры наведванні прадпрыемства мы зафіксавалі, што тэмпература ў вытворчых памяшканнях сапраўды перавышае дапушчальныя параметры: на слупку тэрмометра было 31-32 градусы, — адзначыў **галоўны тэхінспектар працы ФПБ Павел МАНЬКО.** — Пасля маніторынгу на заводзе з'явілася распараджэнне, якое вызначыла дадатковыя меры, у тым ліку па прадухіленні пагаршэння здароўя людзей. Таксама на прадпрыемства завезлі бутыляваную ваду і адрамантавалі аўтаматы з астуджанай вадой».

Падобныя сітуацыі зафіксаваныя і ў некаторых іншых арганізацыях. На працягу месяца тэхінспекцыя ФПБ выязджала па зваротах, якія паступілі, каб праверыць выкананне тэмпературнага рэжыму. У кожным выпадку выкананне ўсіх выдадзеных рэкамендацый кантралюецца прафсаюзамі.

Павел Манько растлумачыў: пры тэмпературы паветра на працоўных месцах, вышэйшай за дапушчальныя велічыні — ад 26 да 28 градусаў, — у залежнасці ад работ, якія выконваюцца, мікракліматычныя ўмовы павінны разглядацца як шкодныя і небяспечныя. Такім чынам, наймальнік абавязаны прадугледзець меры абароны людзей. Гаворка ідзе пра дадатковыя перапынкі, кандыцыянаванне паветра, паветранае апырскванне, прымяненне спецыяльных сродкаў індывідуальнай аховы, доступ у памяшканні для адпачынку і душавыя пры іх наяўнасці, змяншэнне працоўнага часу з улікам шкодных умоў. «Мы звяртаем увагу ўсіх наймальнікаў на тое, што на прадпрыемствах працуюць жывыя людзі. І жартаваць з іх здароўем і пытаннямі аховы працы прафсаюзы не дазволяць. Мы спрацуем аператыўна», — падкрэсліў ён.

У ФПБ дадалі, што пры наяўнасці на працоўным месцы праблем з захаваннем нормаў тэхнікі бяспекі і парушэнні тэмпературнага рэжыму варта паведамляць на гарачую лінію ФПБ па нумарах (+37517) 203-90-48 і (+37517) 356-89-37. Аналагічныя гарачыя лініі адкрыты ва ўсіх галіновых, абласных і Мінскім гарадскім аб'яднанні прафсаюзаў. Тэхнічная інспекцыя працы адразу выедзе на месца, зафіксуе парушэнне і прымусіць наймальніка прыняць неабходныя меры і паклапаціцца пра здароўе работнікаў.

Час маладых

ПЕРАЗАГРУЗКА РАБОТЫ І НОВАЯ ТРАЕКТОРЫЯ

Справаздачна-выбарная канферэнцыя «Моладзь за Саюзную дзяржаву» міжнароднага саюза грамадскіх аб'яднанняў «Расійска-Беларускі саюз моладзі» пройдзе 16 ліпеня ў фестывальным Віцебску, паведаміла карэспандэнту БелТА сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Аляксандра ГАНЧАРОВА.

«Аб перазагрузцы работы міжнароднага саюза і фарміраванні новай траекторыі яго развіцця гаворка ідзе даўно. Выканкам МСГА прыняў рашэнне аб скліканні 16 ліпеня вышэйшага органа РБСМ — канферэнцыі. Яна адбудзецца пад слоганам «Моладзь за Саюзную дзяржаву» як частка афіцыйнай праграмы Дзён моладзі ХХХ Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Дэлегаты разгледзяць пытанні дзейнасці Выканаўчага камітэта, абрання яго членаў, сустаршыняў і іншыя, а таксама вызначаць нішавыя напрамкі, па якіх будзе працаваць першая маладзёжная арганізацыя Саюзнай дзяржавы», — расказала Аляксандра Ганчарова.

Дэлегатамі канферэнцыі сталі 20 маладых людзей, пароўну ад Расіі і Беларусі. Гэта прадстаўнікі Расійскага саюза моладзі, БРСМ, у тым ліку Рэспубліканскай студэнцкай калегіі і Савета лідараў працоўнай моладзі Мінска, а таксама Беларускага камітэта маладзёжных арганізацый, Маладзёжнага парламента пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі.

«Безумоўна, у канферэнцыі прымуць удзел ганаровыя госці — прадстаўнікі Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы, дэпутаты Палаты прадстаўнікоў і Дзярждумы Расіі. Таксама мы запрасілі маладзёжную дэлегацыю з Новасібірскай вобласці Расіі, — адзначыла сакратар ЦК БРСМ. — Для нас вельмі важная падтрымка дзяржсакратара Саюзнай дзяржавы Дзмітрыя Мезенцава, які ў першай частцы канферэнцыі абмяркуе з дэлегатамі пытанні рэалізацыі маладзёжнай палітыкі ў СД — грамадзянска-патрыятычнага выхавання, маладзёжнай інтэграцыі, перспектыўныя праекты, работу зводных беларуска-расійскіх студэнцкіх атрадаў».

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ОПЯТЬ ДВАДЦАТЬ ПЯТЬ. 4 ТУР»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Опять двадцать пять. 4 тур» (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003. № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Опять двадцать пять. 4 тур» (далее – Рекламная игра), проводимой в целях стимулирования реализации топлива (АИ-92, АИ-95, ДТ-Евро), сопутствующих товаров (кроме табачных изделий, алкогольных и слабоалкогольных напитков, пива) среди прошедших регистрацию обладателей карты-брелока программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдинг».

1. Организатор Рекламной игры

Организатором Рекламной игры является общество с дополнительной ответственностью «Астотрейдинг» (ОДО «Астотрейдинг»), расположенное по адресу: 220125, г. Минск, ул. Гинтовта, 1, пом. 9.

Юридический адрес ОДО «Астотрейдинг»: 223053, Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Боровая, дом 7, административные помещения, кабинет 24;

УНП 690362737;

E-mail: a-100@a-100.by

2. Наименование Рекламной игры

Рекламная игра носит название: «Опять двадцать пять. 4 тур»

3. Участники Рекламной игры

В Рекламной игре могут принять участие дееспособные физические лица, проживающие на территории Республики Беларусь в период проведения Рекламной игры, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, постоянно проживающие в Республике Беларусь и имеющие вид на жительство в Республике Беларусь, прошедшие регистрацию обладатели карты-брелока программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдинг».

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

4. Права участников Рекламной игры

Участник Рекламной игры имеет право: знакомиться с Правилами Рекламной игры, принимать участие в Рекламной игре на условиях, определенных настоящими Правилами.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при выполнении условий Рекламной игры.

5. Сроки проведения Рекламной игры

Начало Рекламной игры: 15 июля 2021 года.

Окончание Рекламной игры: 28 июля 2021 года (включая период проведения розыгрыша, выдачи призов, опубликования результатов Рекламной игры).

6. Территория проведения Рекламной игры

Автозаправочные станции ОДО «Астотрейдинг» (далее – АЗС ОДО «Астотрейдинг»), размещенные в г. Минске, Минской области, г. Бресте, Брестской области согласно таблице № 1 ниже:

Таблица № 1. Адреса объектов.

Номер АЗС	Адрес
АЗС № 1	г. Минск, ул. Пригородная, 69
АЗС № 2	Минский р-н, д. Боровая, 7
АЗС № 5	г. Минск, ул. Масюковщина, 2а, корп. 3
АЗС № 6	г. Минск, ул. Харьковская, 81
АЗС № 7	г. Минск, пр-т Партизанский, 8а
АЗС № 11	г. Минск, ул. Машиностроителей, 7Б
АЗС № 12	г. Минск, ул. Притыцкого, 62В
АЗС № 13	г. Минск, ул. Радиальная, 13 А
АЗС № 15	г. Минск, ул. Промышленная,2 Б (МКАД)
АЗС № 16	г. Минск, ул. Казинца, 133
АЗС № 17	г. Минск, ул. Некрасова, 41
АЗС № 18	Минский район, Новодворский с/с, М4, 15 км, 2 (д. Ельница)
АЗС № 19	г. Минск, ул. Брикета, 23 (МКАД)
АЗС № 20	г. Минск, Долгиновский тракт, 190 (МКАД)
АЗС № 21	г. Минск, ул. Ваупшасова, 40
АЗС № 22	Минская обл., Смолевичский р-н, автодорога Минск-Брест-граница РФ, км. 388 (право)
АЗС № 23	г. Минск, Казимировская, 39
АЗС № 24	Минский р-н, Щомыслицкий с/с, Р 1
АЗС № 25	Минский р-н, аг. Сеница, ул. Зеленая, 1/4
АЗС № 26	г. Брест, ул. 28 июля, 50
АЗС № 27	г. Брест, ул. Радужная, 20
АЗС № 28	г. Брест, пр. Республики, 6
АЗС № 29	г. Брест, ул. Я. Купалы, 106/4
АЗС № 30	г. Минск, ул. Аннаева, 47
АЗС № 31	г. Минск, ул. Академическая, 34
АЗС № 32	Брестская область, Малоритский район, Мокранский с/с, агр. Мокраны, ул. Брестская
АЗС № 35	Минский р-н, Новодворский с/с, 82

7. Наименование товаров/услуг, в целях стимулирования которых проводится Рекламная игра

Рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации топлива (АИ-92, АИ-95, ДТ-Евро), сопутствующих товаров (кроме табачных изделий, алкогольных и слабоалкогольных напитков, пива) среди прошедших регистрацию обладателей карты-брелока программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдинг».

8. Призовой фонд Рекламной игры

8.1. Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств Организатора в размере 1143,70 (одна тысяча сто сорок три белорусских рубля, 70 копеек).

Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

Таблица № 2. Призовой фонд Рекламной игры.

№ п/п	Наименование приза	Количество	Стоимость за единицу, бел. руб.	Общая стоимость, бел. руб.
1.	Топливные талоны на 100 литров топлива АИ-95 и/или ДТ-Евро	5	199,00	995,00
	Денежные средства для уплаты подоходного налога	5	29,74	148,70
Всего призовой фонд, бел. руб.				**1143,70**

9. Порядок участия в Рекламной игре

9.1. Для участия в Рекламной игре необходимо выполнить условия допуска к розыгрышу призового фонда.

9.2. Один шанс на участие в Рекламной игре зачисляется в случае покупки от 25 литров топлива (АИ-92 и/или АИ-95, и/или ДТ-Евро) и покупки сопутствующих товаров (кроме табачных изделий, алкогольных и слабоалкогольных напитков, пива) на сумму от 5,00 (пяти) белорусских рублей в одном чеке с использованием зарегистрированной карты-брелока программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдинг» на любой АЗС ОДО «Астотрейдинг» согласно п. 6 настоящих Правил.

Количество шансов у одного участника не ограничено, но должно быть не менее одного. При зачислении шанса суммы покупок сопутствующих товаров и объемы приобретенных литров топлива не округляются. Зачисление шансов производится по фактически целым числам (кратно 25 (двадцати пяти) литрам топлива (АИ-92 и/или АИ-95, и/или ДТ-Евро) и кратно приобретенным сопутствующим товарам на сумму 5,00 (пять) белорусских рублей).

Количество шансов рассчитывается исходя из объема литров покупки топлива (АИ-92 и/или АИ-95, и/или ДТ-Евро) и суммы покупок сопутствующих товаров (кроме табачных изделий, алкогольных и слабоалкогольных напитков, пива) в одном чеке за период с 00:00:00 15.07.2021 по 23:59:59 21.07.2021.

9.3. В Рекламной игре принимают участие только зарегистрированные обладатели (владельцы) карты-брелока программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдинг», осуществившие регистрацию до выполнения условий, необходимых для участия в Рекламной игре (согласно подпунктам 9.1.- 9.2.).

Зарегистрировать Брелок необходимо через личный кабинет, ссылка на который расположена на главной странице официального сайта Организатора по адресу http://azs.a-100.by.

Для регистрации необходимо:

заполнить все обязательные поля в анкете (помеченные символом * (звездочка), а именно: фамилия, имя, отчество, пол, дата рождения, адрес электронной почты, номер мобильного телефона, адрес проживания;

получить на указанный пользователем в анкете номер телефона код активации, ввести его в личном кабинете.

9.4. Участник Рекламной игры принимает участие в розыгрыше приза согласно таблице № 3 п.10. настоящих Правил Рекламной игры.

9.5. В розыгрыше призового фонда принимают участие только лица, выполнившие требования настоящих Правил.

10. Порядок проведения розыгрыша призового фонда

Призовой фонд разыгрывается в порядке и в соответствии с условиями, указанными в таблице № 3.

Таблица № 3. Розыгрыш призового фонда.

Участвуют участники Рекламной игры, выполнившие условия Рекламной игры согласно Правилам Рекламной игры	Дата и время розыгрыша	Место розыгрыша	Призы для розыгрыша
с 00:00:00 15.07.2021 по 23:59:59 21.07.2021	22.07.2021 в 17.00	Минская область, Минский район, д. Боровая, 7, на АЗС № 2 ОДО «Астотрейдинг»	Приз топливные талоны на 100 литров топлива АИ-95 и/или ДТ-Евро – 5 шт.

11. Механика розыгрыша призового фонда Рекламной игры. Определение победителя Рекламной игры. Информирование победителей.

11.1. Для проведения розыгрыша формируется список Участников Рекламной игры, выполнивших условия Рекламной игры, описанные в п. 9 настоящих правил и имеющих минимум 1 шанс.

11.2. Список Участников Рекламной игры состоит из следующих полей:

порядковый Игровой номер Участника Рекламной игры, который присваивается по ФИО Участника Рекламной игры в алфавитном порядке, в следующей очередности, с учетом выбранного языка при заполнении информации при регистрации: русский язык, транслит на латинице;

порядковый Игровой номер назначается на каждый шанс Участника Рекламной Игры;

ФИО Участника Рекламной игры;

порядковый номер карты-брелока программы благодарности «Дзякуй» ОДО «Астотрейдинг».

Для проведения розыгрыша используется лототрон и один набор предметов в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9. Определение победителя производится посредством определения выигравшего порядкового Игрового номера участника Рекламной игры.

Определение выигрышного порядкового Игрового номера происходит путем их формирования слева направо из номеров предметов, поочередно извлекаемых из лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

Первый разряд порядкового Игрового номера участника Рекламной игры определяется следующим путем: в лототрон Организатором загружаются предметы с номерами от 0 по цифру, соответствующую первому разряду последнего порядкового Игрового номера участника Рекламной игры. Предметы перемешиваются и из лототрона извлекается предмет, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного порядкового Игрового номера участника Рекламной игры. Номер предмета вносится в протокол. Далее в лототрон повторно загружается один набор предметов в количестве 10 штук с номерами, которые существуют по сверенному списку порядкового Игрового номера участников Рекламной игры в соответствующем разряде. Предметы перемешиваются и из лототрона извлекается предмет, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного порядкового Игрового номера участника Рекламной игры. Номер предмета вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов выполняются те же действия. Номера предметов вносятся последовательно в протокол, тем самым определяется выигрышный порядковый Игровой номер.

11.3. Итоги розыгрыша призового фонда Рекламной игры фиксируются в Протоколе комиссии, который составляется и подписывается присутствующими членами комиссии.

11.4. Участники Рекламной игры вправе ознакомиться с результатами розыгрыша на официальном сайте компании по ссылке: http://azs.a-100.by/company/news.

Результаты розыгрыша будут опубликованы на сайте в день розыгрыша до 21.00.

11.5. После проведения розыгрыша Победителя Рекламной игры извещают о выигрыше путем уведомления по электронной почте или звонком по номеру телефону указанными при регистрации Брелока. Организатор оставляет за собой право дополнительно уведомить Победителя любым удобным ему способом: посредством СМС-сообщения на указанный в личном кабинете номер телефона при регистрации Брелока, сообщением в личном кабинете участника программы благодарности «Дзякуй» в срок не позднее 23.07.2021.

12. Порядок выдачи приза

12.1. Выдача призов победителям розыгрыша Рекламной игры осуществляется в срок не позднее 28.07.2021 путем выдачи топливных талонов на 100 литров топлива АИ-95 номиналом 10 литров и/или ДТ-Евро номиналом 5 литров по ведомости выдачи призов с указанием ФИО победителя, паспортных данных.

Срок действия топливных талонов – 1 месяц со дня проведения розыгрыша.

Приз не подлежит возврату. Выплата денежного эквивалента стоимости приза не допускается. Срок действия получения и использования приза не продлевается.

12.2. В случае отказа Победителя Рекламной игры от получения приза, неполучения приза в установленном Правилами порядке и сроки либо невыполнение условий их получения приз остается у Организатора и используется по усмотрению Организатора.

12.3. Ответственность Организатора по выдаче приза ограничена исключительно Призовым фондом, указанным в п. 8.1 настоящих Правил.

12.4. Организатор не оплачивает Участникам расходы, связанные с проездом к месту розыгрыша, а также к месту получения приза.

12.5. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее Участники соглашаются с настоящими Правилами, в том числе условиями выдачи приза, а также с тем, что в рамках Рекламной игры их фамилии, имена, отчества, фотографии, интервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре, в том числе по радио, телевидению, в Интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения.

Все права на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

13. Состав Комиссии по проведению Рекламной игры

Для проведения Рекламной игры, контроля за соблюдением Правил Рекламной игры, утверждения результатов, подведения итогов по результатам проведения розыгрыша Организатором создается комиссия по ее проведению в следующем составе:

1. Заместитель директора по маркетингу и развитию ОДО «Астотрейдинг» Сойнов Василий Андреевич.

2. Заместитель директора по идеологическим вопросам ОДО «Астотрейдинг» Карпук Василий Владимирович.

3. Начальник контрольно-ревизионной службы ОДО «Астотрейдинг» Короткий Дмитрий Иванович.

4. Начальник юридического отдела ОДО «Астотрейдинг» Северина Виктория Валерьевна.

5. Заведующий нефтескладом ООО «БигОйлЦентр» Набеда Андрей Евгеньевич.

14. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры

Правила Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» до начала проведения Рекламной игры.

Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» не позднее 28.07.2021.

Дополнительно информацию о Рекламной игре можно получить на Интернет-сайте Организатора: http://azs.a-100.by

Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить по телефону +375 17 2333333 или на сайте Организатора http://azs.a-100.by

15. Прочие условия

Споры между Организатором Рекламной Игры и Участниками Рекламной Игры рассматриваются согласно действующему законодательству Республики Беларусь.

Свидетельство № 4039 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 13.07.2021 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Извещение о проведении 05 августа 2021 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Лейтенанта Кижеватова, 8

Предмет торгов № 1
Изолированное помещение с инв. № в ЕГРНИ 500/D-70786223 общей площадью 156,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Лейтенанта Кижеватова, 8-20 (наименование: помещение общественного питания); изолированное помещение с инв. № в ЕГРНИ 500/D-70786222 общей площадью 53,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Лейтенанта Кижеватова, 8-19 (наименование: помещение физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения, назначение: помещение физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения); изолированное помещение с инв. № в ЕГРНИ 500/D-70786220 общей площадью 12,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Лейтенанта Кижеватова, 8-17 (наименование: помещение санитарно-бытового назначения, назначение: помещение санитарно-бытового назначения)
Начальная цена: 367 850,00 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 36 000,00 бел. руб.
Обременение: аренда

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», ул. Лукьяновича, 4-253, 220113, г. Минск, тел. (017) 388-43-55.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 363-25-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ОАО «Белинвестбанк», центр банковских услуг № 527, г. Минск, БИК BLBBBY2X, УНП получателя – 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся **05 августа 2021 года в 10.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 14.07.2021 по 03.08.2021 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

Извещение о проведении 05 августа 2021 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
Капитальное строение с инвентарным номером 600/C-130521 общей площадью 1862,8 кв. м (наименование: здание производственной базы; назначение: здание многофункциональное; составные части и принадлежности: трехэтажное из ж/б панелей и кирпича здание производственной базы); капитальное строение с инвентарным номером 600/C-165694 общей площадью 717,1 кв. м (наименование: склад-навес; назначение: сооружение специализированное складов, хранилищ; составные части и принадлежности: склад-навес А, площадка а1, ограждение а2, сеть электроснабжения Б, сеть водоснабжения В)
Сведения о земельном участке: площадь – 1,2993 га, кадастровый номер – 623650100001002871
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Загородная, 1В, 1В/1
Начальная цена: 1 885 851,00 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 188 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условие торгов: Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **05 августа 2021 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 14.

ВЫПРАБАВАННЕ ВЕДАЎ... НАДВОР'ЕМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«У гэтым годзе, як і ў папярэднія, удзельнікі тэсціравання, выбраўшы ў якасці ўступнага экзамену адну з дзяржаўных (беларуская/руская) або замежных моў (англійская/нямецкая/іспанская/французская/кітайская), былі ў роўных умовах, што пацвярджаецца карэляцыяй вынікаў па гэтых прадметах», — падкрэсліў Ігар Петрышэнка.

Віцэ-прэм'ер таксама звярнуў увагу на новыя арганізацыйныя элементы, увядзенне якіх было прадыктавана як запытамі абітурыентаў і іх бацькоў, так і напрацаванай практыкай арганізацыі і правядзення ўсіх этапаў уступных кампаній мінулых гадоў. Сярод навацый — электронная рэгістрацыя для праходжання ЦТ, магчымасць аплаты рэгістрацыйнага ўзносу праз сістэму мабільнага банкінгу, электронная чарга ў пунктах тэсціравання пры выдачы пропускаў, павелічэнне колькасці пунктаў і аўдыторый, праходжанне ЦТ па вучэбных прадметах «Руская мова» і «Матэматыка» ў два дні. Пры гэтым былі падрыхтаваны асобныя камплекты аднолькавых па структуры і складанасці варыянтаў тэстаў на кожны з двух дзён. Таксама была забяспечана рассадка абітурыентаў з захаваннем сацыяльнай дыстанцыі не меншай як 1-1,5 м, не больш за 50 чалавек у аўдыторыі.

Фота БелТА.

Выдаваць сертыфікаты ўдзельніка ЦТ у гэтым годзе будуць з 16 ліпеня пры абавязковым прад'яўленні дакумента аб адукацыі (напрыклад, школьнага атэстата). «Таксама абітурыентам трэба звярнуць увагу, што перыяд выкарыстання сертыфікатаў цэнтралізаванага тэсціравання складае два гады. Гэта значыць, тыя, хто ў мінулым годзе паспяхова прайшлі тэсціраванне, але не змаглі паступіць у ВНУ, змогуць выкарыстоўваць у бягучай уступнай кампаніі і сертыфікаты 2020 года», — нагадаў Ігар Петрышэнка.

Прыём дакументаў у ВНУ і залічэнне

Другі этап уступнай кампаніі, які пройдзе з 20 да 26 ліпеня, пачынаецца з прыёму дакументаў у ВНУ. «Сёлета мы на два дні прадаўжаем прыём дакументаў ад абітурыентаў на сельскагаспадарчыя спецыяльнасці (да 28 ліпеня). Залічэнне на бюджэт у асноўны набор адбудзецца да 5 жніўня, на платнае — да 11 жніўня. Для тых, хто паступае на творчыя спецыяльнасці, тэрмін залічэння прадоўжаны да 6 жніўня», — адзначыў віцэ-прэм'ер.

Прыём дакументаў у ССНУ пройдзе ў перыяд з 20 ліпеня па 3 жніўня, што дасць магчымасць абітурыентам, якія не паступілі ў ВНУ, узяць удзел у конкурсе для атрымання сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Залічэнне ў ССНУ завершыцца 18 жніўня.

Паводле слоў Ігара Петрышэнкі, асаблівасцю этапу прыёму дакументаў у ВНУ ў гэтым годзе будзе шырокае выкарыстанне магчымасцяў электронных кабінетаў абітурыентаў. Яны даюцца практычна кожнай ВНУ для папярэдняй рэгістрацыі дакументаў для ўдзелу ў конкурсе на атрыманне вышэйшай адукацыі I ступені. Кожны абітурыент зможа ўнесці неабходную інфармацыю ў асабістым электронным кабінеце. Прыёмныя камісіі арганізуюць папярэдні запіс для асабістага наведвання ВНУ (фарміруюць электронную чаргу) з мэтай непасрэднай падачы арыгіналаў дакументаў. Дадзеная мера будзе садзейнічаць змяншэнню колькасці людзей у прыёмных камісіях ВНУ, а таксама дасць магчымасць скараціць час для афармлення дакументаў. Інфармацыя аб выніках залічэння ў лік студэнтаў установы вышэйшай адукацыі можа накіроўвацца ў электронным выглядзе — з дапамогай электроннага сэрвісу «Лічбавы кабінет абітурыента».

У гэтым годзе плануецца прыняць у ВНУ каля 55 тысяч чалавек. У тым ліку для атрымання вышэйшай адукацыі I ступені за кошт сродкаў бюджэту плануецца прыняць 27 тысяч 800 чалавек, што больш як на два працэнты перавышае план прыёму 2020 года. На платнай аснове плануецца залічыць 27 тысяч 100 чалавек, крыху менш за мінулагодні план прыёму. Што датычыцца дзённай формы навучання за кошт сродкаў бюджэту, павялічаны кантрольныя лічбы прыёму на медыцынскія (плюс 160 месцаў), педагагічныя спецыяльнасці (плюс 78 месцаў), а таксама спецыяльнасці ў сферы архітэктуры і будаўніцтва (плюс 79 месцаў).

Для атрымання сярэдняй спецыяльнай адукацыі плануецца прыняць 39,6 тысячы чалавек.

Будзьце пільныя!

ВАДА НЕ ДАРУЕ БЕСТУРБОТНАСЦІ

За мінулы тыдзень у краіне патанулі 33 чалавекі

Гэтае лета б'е рэкорды не толькі па гарачыні. Кожны тыдзень на вадаёмах нашай краіны гінуць людзі. Ахвярамі спёкі, вады, а ў першую чаргу — бацькоўскай няўвагі, на жаль, становяцца і дзеці...

У мінулыя выхадныя следчыя некалькі разоў выязджалі да вадаёмаў, у якіх патанулі непаўналетнія. Узрост загінулых — ад 3 да 16 гадоў. Адна з трагедый у нядзелю адбылася ў Лунінецкім раёне, дзе патанула 11-гадовая дзяўчынка. Па папярэдняй інфармацыі, школьніца разам са сваёй 22-гадовай цёткай купалася ў штучным вадаёме. Раптам дзяўчынка знікла. Калі на месца прыбылі ратавальнікі і выцягнулі яе з вады, сэрца дзіцяці ўжо не білася...

У той жа дзень магла здарыцца яшчэ адна бяда. Вечарам 11 ліпеня ратавальнікі атрымалі паведамленне, што на вадасховішчы Міхайлаўскае ў Пухавіцкім раёне дзяўчына 2005 года нараджэння наступіла на металічны трос і самастойна з вады выбрацца не можа.

— На месца здарэння прыбылі супрацоўнікі пажарна-выратавальнай часці № 1 Пухавіцкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях, а таксама прадстаўнікі штаба ліквідацыі надзвычайных сітуацый цэнтра аператыўнага кіравання Мінскага абласнога ўпраўлення МНС, — паведаміла **афіцыйны прадстаўнік Мінскага абласнога ўпраўлення МНС Анастасія ШВАЙБОВІЧ.** — Дзяўчына знаходзілася ў вадзе непадалёку ад берага, скардзілася на боль у назе — частка троса знаходзілася на верхняй трэці яе правай галёнкі. Пасля таго як медыкі абязболілі нагу, ратавальнікі з дапамогай гідраўлічнага інструмента «перакусілі» частку троса і перадалі пацярпелую супрацоўнікам «хуткай». Пасля аказання першай медыцынскай дапамогі дзяўчыну даставілі дадому.

Хэпі-эндам скончылася і перакульванне катамарана на акваторыі возера Нарач, што на Мядзельшчыне. Пяць чалавек апынулася ў вадзе, своечасова ім на дапамогу прыбылі супрацоўнікі Таварыства ратавання на водах. Увогуле, за мінулы тыдзень супрацоўнікамі таварыства і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях быў выратаваны 31 чалавек.

— Дзявятага ліпеня ў 14.42 у цэнтр аператыўнага кіравання раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях ад старшыні ратавальнай станцыі Таварыства ратавання на водах паступіла паведамленне аб тым, што на гарадскім пляжы № 2 горада Петрыкава нашымі супрацоўнікамі выратавана трое дзяцей, — паведаміў **начальнік вадалазна-выратавальнай службы Беларускага рэспубліканскага таварыства ратавання на водах Дзмітрый БАРАНОЎСКІ.** — Высветлілася, што мужчына купаўся разам са сваімі дзецьмі 2009-га, 2012-га і 2017-га гадоў нараджэння. Ён не бачыў, калі малыя пачалі тануць. Яны былі выратаваныя работнікамі Таварыства ратавання на водах, якія знаходзіліся непадалёку.

За мінулы тыдзень у Беларусі патанулі 33 чалавекі. Часцей за ўсё да трагедый на вадзе прыводзяць купанне ў стане алкагольнага ап'янення, заплывы на далёкія дыстанцыі, мышачныя сутаргі, адсутнасць нагляду за дзецьмі. Ратавальнікі адзначаюць, што вада не даруе бестурботнасці, і нагадваюць правілы паводзін, якія неабходна выконваць падчас адпачынку каля вадаёмаў:

- выбірайце толькі спецыяльна абсталяваныя для купання месцы
- знаходзьцеся ад дзіцяці на адлегласці выцягнутай рукі, а не на бераз
- не скачыце з дамбаў, мастоў і прыстаняў.

Вераніка КАНЮТА.

Радзімазнаўства

Працяг «астрамечаўскай бібліятэкі»

Да чытача невялікім накладам прыйшоў чарговы нумар Брэсцкага раённага краязнаўчага альманаха «Астрамечаўскі рукапіс». Другі ў гэтым годзе і 34-ы па ліку з пачатку выхаду.

Па традыцыі выданне адкрывае раздзел «Астрамечава і астрамечаўцы». Гэтым разам яго матэрыялы прысвечаны легендарнаму арганізатару айчыннай аграрнай галіны, шматгадоваму старшыні ААТ «Астрамечава», члену-карэспандэнту Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктару эканамічных навук Аляксею Сцяпанавічу Скакуну. Нядаўна ветэрану споўнілася 75 гадоў. Земляк складае ўдзячны ліст-успамін пра свайго настаўніка, а потым і калегу, Ганну Іванаўну Ліпскую. Ёсць тут і ліст-прывітанне ад Ганны Іванаўны, якая ў свой час была дырэктарам Астрамечаўскай сярэдняй школы, а цяпер жыве ў Мінску. Ліст-прывітанне ад Ганны Іванаўны ёсць і ў Аляксея Сцяпанавіча. Ён таксама ўспамінае пра свайго настаўніка, а потым і калегу, Ганну Іванаўну Ліпскую. Ёсць тут і ліст-прывітанне ад Ганны Іванаўны, якая ў свой час была дырэктарам Астрамечаўскай сярэдняй школы, а цяпер жыве ў Мінску. Ліст-прывітанне ад Ганны Іванаўны ёсць і ў Аляксея Сцяпанавіча.

Старонкі раздзела «Чароўныя спевы і паданні спадчыны» складаюцца з матэрыялаў пра вяселлі на Брэстчыне. Чытачу прапаноўваецца віртуальная фалькорная вандроўка ў вёску Падомша Камянецкага раёна, а таксама ў Гуту Брэсцкага. Падаецца ў раздзеле і фрагмент вясельнага застолля, з якога можна дазнацца, як дзялілі каравай на вяселлях у вёсках Ляплёўка, Чэрск, Гута і іншых паселішчах раёна. А дапаўняе фальклорныя запісы багатая падборка фотаздымкаў з вяселляў у розных вёсках Берасцейшчыны.

Доктар філалагічных навук, кіраўнік лабараторыі «Фальклярыстыка і краязнаўства» Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. С. Пушкіна Ina Швед выступае ў «Астрамечаўскім рукапісе» з артыкуламі «Сёгоня Купала, а заўтра Ян»: Купалье на Брестчине» і «Ой ты, быроза, кудравая...»: сімволіка бярозы ў беларускім фальклоры». Увогуле трэба заўважыць, што краязнаўчы альманах перш-наперш моцны публікацыямі фальклорных матэрыялаў. Дадзеная акалічнасць істотна вылучае «Астрамечаўскі рукапіс» сярод іншых айчынных медыя культуралагічнага, гісторыка-краязнаўчага, асветніцкага характару. Пацвярджэннем таму і яшчэ адна публікацыя другога сёлетняга нумара — «Наша ридна остромыцька мова», якую падрыхтаваў Іван Панасюк. Яшчэ ў 2016 годзе ён выдаў у Брэсце кнігу з такой назвай. Цяперашні зварот да тэмы — працяг даследчай работы, у выніку якой запісаны пагаворкі, прыказкі, крылатыя словы, жарты, каламбуры, дыялектная лексіка. І ўсё гэта — з сяла Астрамечава.

Сяргей ШЫЧКО.

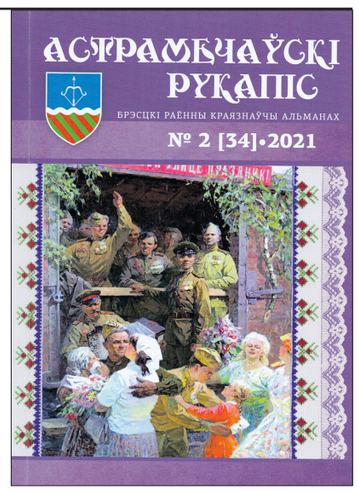

Варта ўбачыць!

МАРКІ — ПРА ГІСТОРЫЮ І СУЧАСНАСЦЬ

У Віцебскім абласным краязнаўчым музеі адкрылася XI Нацыянальная філатэлістычная выстаўка «Белфіла-2021»

На святочнай прэзентацыі яблыку не было дзе ўпасці. І гэта зразумела, бо ў Беларусі такія выстаўкі праводзяцца з 1999 года, аднак упершыню — у горадзе над Заходняй Дзвіной. Генеральны дырэктар РУП «Белпошта» Святлана ЮРКЕВІЧ у віншавальным звароце падкрэсліла, што прыемна было прывезці экспазіцыю менавіта ў сталіцу Падзвіння. Цяпер у будынку віцебскай ратушы можна паглядзець на мінулае краіны праз выявы на марках.

Намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Пенін падзякаваў арганізатарам праекта. Ён назваў выстаўку знакавай падзеяй і магчымасцю адкрыць шмат новага для сябе. Добрым настроем ад убачанага падзяліўся кіраўнік грамадскай арганізацыі Саюза філатэлістаў Расіі Сяргей Еўтушэнка.

Названыя выступоўцы ўзялі ўдзел у цырымоніі гашэння паштовай прадукцыі спецыяльным памятным штэмпелем. Да іх далучыліся старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Цярэнцьеў, старшыня Віцебскага гарадскога Савета дэпутатаў Уладзімір Бялевіч, старшыня праўлення Беларускага саюза філатэлістаў Сяргей Піліповіч, дырэктар Віцебскага абласнога краязнаўчага музея Таццяна Старынская.

У экспазіцыі прадстаўлена больш за сто калекцый з Азербайджана, Арменіі, Беларусі, Ізраіля, Латвіі, Казахстана, Малдовы, Польшчы, Расіі, Украіны і Чэхіі. Наведвальнікі змогуць убачыць калекцыі вядомых беларускіх філатэлістаў, якія атрымалі шматлікія ўзнагароды на міжнародных і нацыянальных філатэлістычных выстаўках.

Да адкрыцця экспазіцыі беларуская пошта падрыхтавала шырокі асартымент прадукцыі. У тым ліку — мастацкі маркіраваны канверт, прысвечаны XXX Міжнароднаму фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Парадуе адмысловы паштовы выпуск «Святы і абрады беларусаў» (чатыры маркі, канверт Першага дня, спецыяльны штэмпель і мастацкія карткі). На паштовай прадукцыі прадэманстраваныя найбольш яркія і любімыя святы: Каляды, Вялікдзень, Купалле і Багач. Здзівіць паштовая марка «Купалле», якая быццам ажывае, калі на яе навесці камеру гаджэта з запушчаным дадаткам AR Marka Belarus.

Гэта і іншае можна набыць у гандлёвым аб'екце, арганізаваным у адной з залаў выстаўкі. Там, між іншым, можна ўкінуць канверт у скрынку. «Пункт» будзе функцыянаваць да 18 ліпеня, калі афіцыйна скончыцца міжнародны фестываль мастацтваў. А выстаўка прадоўжыцца да 22 жніўня.

Для наведвальнікаў з дзецьмі падрыхтаваны дзіцячы куток. У ім малыя змогуць пры дапамозе інтэрактыўнага экрана бліжэй пазнаёміцца з маркамі, памаляваць, пачытаць цікавыя выданні. Такім чынам, «Белфіла-2021» становіцца выдатнай магчымасцю цікава і незвычайна правесці час з сям'ёй.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара.

ДАЧНІКІ ЧАКАЮЦЬ КАРЭННЫХ ЗМЕН

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Вядома, што раней Міністэрства эканомікі выступіла з ініцыятывай праекта ўказа, які быў вынесены на грамадскае абмеркаванне. Праект указа выклікаў вялікую цікавасць у грамадзян да нашых ініцыятыў. У нас амаль пяць тысяч садаводчых таварыстваў і больш за 400 тысяч уладальнікаў зямлі ў іх. А калі ўлічваць сямейнае становішча ўласнікаў, то змены ў садаводчых таварыствах закрануць больш за мільён чалавек. Таму наша ініцыятыва, напрыклад, па пераводзе садовых дамоў у жылыя — вельмі зацікавіла. Асабліва ў прыгарадзе, калі з'явіцца магчымасць пастаянна пражываць і рэгістравацца ў садаводчых таварыствах. Гэта было ўспрынята насельніцтвам станоўча», — сказаў Юрый Чабатар.

Рэальна садовыя таварыствы былі створаны ў 70—80 гадах мінулага стагоддзя. Потым Савецкі Саюз разваліўся, а дачныя домікі будаваліся ўжо па зусім спрошчанай сістэме. Аднак каля буйных гарадоў дачныя паселішчы будаваліся ўжо досыць капітальна і якасна. Сёння ў некаторых аб'яднаннях садаводаў ад 60 да 90 % уласнікаў дач пражываюць у іх круглы год. Там створаны для гэтага ўсе ўмовы.

Але перавод садовых домікаў у жылыя памяшканні патрабуе ад уласнікаў не толькі афармлення дакументаў. Згодна з праектам указа, такі перавод будзе адбывацца на льготных умовах, якія павінен зацвердзіць Савет Міністраў. Аўтаматычна будзе зменена мэтавае прызначэнне зямельнага ўчастка, уладальнік якога застанецца ў таварыстве і будзе абавязаны кампенсаваць выдаткі на інфраструктуру.

Праўда, не ўсюды ўсё так прыгожа нават на паперы. **Першы намеснік міністра архітэктуры і будаўніцтва Ігар КАСЦЮКОЎ** адзначыў, што ў большасці выпадкаў забудоўваліся дачныя паселішчы без дэталёвых і генеральных планаў. У масавым парадку парушаліся ўсе магчымыя і немагчымыя нормы: санітарныя, па забеспячэнні праездаў, супрацьпажарных разрываў... Акрамя таго, будынкі павінны адпавядаць прынятым патрабаванням па вышыні, габарытах і планіроўцы пакояў.

На думку эксперта па будаўніцтве, перавод дачнага дома ў жылы можа каштаваць уласнікам грошай, бо дзе-нідзе спатрэбіцца знос платоў, хлявоў і лазняў, якія размешчаны з грубым парушэннем правілаў, якія прад'яўляюцца да жылых дамоў.

Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па эканамічнай палітыцы Леанід БРЫЧ лічыць, што гэта пераадольныя перашкоды. «Так, крыху бянтэжаць некаторыя мінусы і парушэнні будаўнічых і супрацьпажарных норм. Але ў канчатковым выніку не трэба ад гэтага сыходзіць. Можна пад садаводчыя таварыствы ўвесці дадатковыя стандарты або адміністрацыйныя працэдуры. Мы глядзім на вопыт Расіі і Казахстана. Там гэта ёсць», — адзначыў парламентарый. Пры рэалізацыі праекта пэўную выгаду атрымае і дзяржава, і насельніцтва.

Тут не трэба забываць, што жыхары садаводчых таварыстваў плацяць за цеплаэнергарэсурсы як юрыдычная асоба — па сабекошце, а не як простыя жыхары ў гарадах — з выкарыстаннем субсідый. Пры пераводзе домікаў у жылыя памяшканні іх уласнікі будуць плаціць за камунальныя і іншыя паслугі значна менш.

Дзяржава таксама не акажацца ўбаку. Калі легалізуецца сёння пражыванне ў гэтай мясцовасці і садовы домік перавядзецца ў жылы, то кошт яго павялічыцца — і зямлі, і нерухомасці. Гэта дасць інвестыцыйны штуршок. Штуршок развіцця рэгіёнаў. Пачнецца другая масіўная хваля індывідуальнага будаўніцтва.

«Ужо цяпер у нас ёсць садовыя таварыствы, якія ў тры разы большыя найбліжэйшых населеных пунктаў, ды яшчэ з практычна скончанай інфраструктурай. Такія жылыя кварталы атрымаюць сваё імя і ўласны статус», — бачыць перспектыву Леанід Брыч.

Нараджэнне новай «вёскі»

Па словах Юрыя Чабатара, не менш важнае пытанне — магчымасць трансфармацыі садаводчых таварыстваў у населеныя пункты. «Многія пра гэта сёння кажуць. Ёсць зацікаўленасць асобных таварыстваў, каб перайсці або далучыцца да дзеючых населеных пунктаў».

Але грамадскае абмеркаванне відавочна паказала, што гэтая ідэя ўспрымаецца неадназначна. Такія вынікі Юрый Чабатар ацаніў пазітыўна. Ён лічыць, што норма гэтая выключна добраахвотная, з ільготным перыядам дзесяць гадоў, за якія з удзелам мясцовай улады павінны быць створаны неабходная сацыяльная інфраструктура і стандарты. Дзяржаўны камітэт па маёмасці распрацаваў алгарытм стварэння такога населенага пункта. Зараз гэты камітэт паспрабуе рэалізаваць некалькі пілотных праектаў. З шасці стартавых садовых таварыстваў пагадзіліся паўдзельнічаць два.

Астатнія, мяркуючы па ўсім, рэальна ацэньваюць сітуацыю. У садаводаў існуюць рэальныя недахопы з пастаянным электразабеспячэннем. **Намеснік міністра энергетыкі Сяргей РАЯНТОВІЧ** заўважыў, што толькі кожнае пятае садаводчае таварыства можа перадаць свае ўнутраныя электрычныя сеткі на абслугоўванне энергазабеспячальным арганізацыям без істотных выдаткаў. Што датычыцца ўнутранай праводкі ў дамах, то яе тэхнічны стан невядомы. Акрамя таго, высокая шчыльнасць забудовы абцяжарыць абслугоўванне сетак.

Ёсць пытанні, на якія адказаў пакуль няма

Першай такой праблемай аказалася пытанне выхаду грамадзян з садаводчага таварыства. Гэта можа стаць яшчэ адной падставай для зваротаў у суды, лічаць эксперты. А калі тых, хто жадае гаспадарыць аднаасобна, будзе больш чым 50 % ад агульнай колькасці, то ўзнікне пагроза існаванню самога таварыства агародніцтва.

І яшчэ. Зараз у таварыства ёсць норма, паводле якой адзін удзельнік плаціць пэўную суму ўзносаў, не зважаючы на плошчу ўчастка альбо на колькасць зямельных участкаў. Дык вось, прапануецца даць магчымасць браць узносы з членаў садаводчага таварыства ў залежнасці ад колькасці ўчасткаў альбо іх плошчы. Зацвердзіць такое рашэнне дачнікі змогуць дзвюма трацінамі галасоў тых, хто ўдзельнічаў у галасаванні. Справядліва.

Каб не сядзець потым каля разбітых начовак

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Валерый МІЦКЕВІЧ адзначыў, што аналіз паведамленняў, якія былі пакінутыя падчас грамадскага абмеркавання праекта ўказа «Аб садаводчых таварыствах», што прайшло на прававым форуме pravo.by, сведчыць аб падтрымцы гэтай ініцыятывы. У шэрагу СМІ яе ўжо паспелі назваць рэвалюцыйнай. Няма сумневаў, што і праца па яе практычнай рэалізацыі будзе мець адпаведны маштаб. Запуск гэтых механізмаў неабходны. Ён дазволіць даць імпульс якаснаму развіццю садаводчых таварыстваў, будзе спрыяць абароне і рэалізацыі законных правоў і інтарэсаў грамадзян, мадэрнізацыі існуючага парадку карыстання і распараджэння імі сваёй уласнасцю, а таксама развіццю сельскіх тэрыторый.

Як дадаў Леанід Брыч, круглы стол — магчымасць пачуць меркаванні ўсіх зацікаўленых бакоў.

«Запрошаны былі, у тым ліку, старшыні больш буйных садаводчых таварыстваў, каб у канчатковым выніку можна было паставіць нейкую кропку і вызначыцца, наколькі сёння важныя гэтыя моманты. Сёння мы хочам гэтымі навацыямі даць імпульс змене ў заканадаўстве аб дзейнасці садаводчых таварыстваў. Гэтыя змены не вырашаць карэнныя пытанні: досыць вялікі пласт іх у правядзенні сходаў, выплаце членскіх узносаў, ва ўпраўленні садаводчым таварыствам. Усе гэтыя моманты будзем старацца адрэгуляваць у наступных нарматыўных дакументах», — адзначыў парламентарый.

Сяргей КУРКАЧ.

Калектыў РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» выказвае шчырыя спачуванні намесніку дырэктара Вользе Аляксандраўне Ануфрыевай з прычыны напаткаўшага яе вялікага гора — смерці БАЦЬКІ.

zepter bank

Закрытое акционерное общество «Цептер Банк»

Адрес: 220034, г. Минск, ул. Платонова, 1Б,
эл. адрес: info@zepterbank.by
Тел. 331 89 49, факс 331 89 48

Данная финансовая отчетность размещена на сайте **www.zepterbank.by**

ЗАО «Цептер Банк»
Отчет о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2020 года

В тысячах белорусских рублей	Примечание	31 декабря 2020 года	31 декабря 2019 года
АКТИВЫ			
Денежные средства и их эквиваленты	6	35 037	55 009
Обязательные резервы в Национальном банке Республики Беларусь		1 362	1 379
Средства в других банках	7	602	307
Кредиты, предоставленные клиентам	8	104 099	87 974
Ценные бумаги, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	9	7 364	7 041
Основные средства и нематериальные активы	10	12 170	11 054
Инвестиционная недвижимость	11	2 217	3 822
Прочие финансовые активы	12	82	74
Прочие активы	13	11 364	7 443
ИТОГО АКТИВЫ		**174 297**	**174 103**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Средства других банков	14	3 489	5
Средства клиентов	15	101 819	113 738
Выпущенные долговые ценные бумаги	16	5 391	2 344
Прочие финансовые обязательства	17	629	188
Отложенное налоговое обязательство	25	1 442	1 442
Прочие обязательства	18	3 252	446
Субординированные займы	19	20 038	15 822
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		**136 060**	**133 985**
КАПИТАЛ			
Уставный капитал	20	45 166	45 166
Непокрытый убыток		(10 928)	(8 977)
Резерв по переоценке основных средств	20	4 326	4 326
Резерв по переоценке ценных бумаг	9, 20	(327)	(397)
ИТОГО КАПИТАЛ		**38 237**	**40 118**
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		**174 297**	**174 103**

ЗАО «Цептер Банк»
Отчет о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

В тысячах белорусских рублей	Примечание	2020 год	2019 год
Процентные доходы	21	7 844	6 643
Процентные расходы	21	(4 228)	(3 266)
Чистый процентный доход до убытков от обесценения по активам, по которым начисляются проценты		**3 616**	**3 377**
Изменение резерва под обесценение	6-9, 13, 17	(427)	688
Чистый процентный доход после формирования резерва под обесценение по кредитам, предоставленным клиентам		**3 189**	**4 065**
Доходы по услугам и комиссии полученные	22	1 743	1 905
Расходы по услугам и комиссии уплаченные	22	(391)	(350)
Чистая прибыль / (убыток) по операциям с ценными бумагами, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		(41)	49
Чистый прибыль / (убыток) по операциям с производными финансовыми инструментами		-	26
Курсовые разницы		(316)	232
Чистый прибыль / (убыток) от операций с иностранной валютой		1 218	45
Административные и прочие операционные расходы	23	(9 625)	(9 233)
Прочие операционные доходы	24	2 340	2 998
Прибыль до налогообложения		**(1 883)**	**(263)**
Расход по налогу на прибыль	25	(68)	(148)
ПРИБЫЛЬ / (УБЫТОК) ЗА ГОД		**(1 951)**	**(411)**
Прочий совокупный доход Статьи, которые впоследствии могут быть реклассифицированы в прибыли или убытки:			
Ценные бумаги, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход			
- Чистая прибыль / (убыток) за год	20	70	(397)
- Чистая прибыль / (убыток), перенесенная в прибыль или убыток в результате выбытия		-	(40)
Прочие совокупный доход / (расход) за год		**70**	**(437)**
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД/ (РАСХОД) ЗА ГОД		**(1 881)**	**(848)**
Прибыль / (убыток) на акцию, рублей		**(36,9067)**	**(7,7748)**

ЗАО «Цептер Банк»
Отчет об изменениях в капитале за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

В тысячах белорусских рублей	Примечание	Уставный капитал	Непокрытый убыток	Резерв по переоценке основных средств	Резерв по переоценке ценных бумаг	Итого капитал
На 31 декабря 2018 года		**42 208**	**(8 566)**	**4 326**	**40**	**38 008**
Внесение в уставный капитал вкладов учредителей		2 958	-	-	-	**2 958**
Прибыль / (убыток) за год		-	(411)	-	-	**(411)**
Прочий совокупный доход / (расход)	20	-	-	-	(437)	**(437)**
Итого совокупный доход / (расход) за год		**-**	**(411)**	**-**	**(437)**	**(848)**
На 31 декабря 2019 года		**45 166**	**(8 977)**	**4 326**	**(397)**	**40 118**
Внесение в уставный капитал вкладов учредителей		-	-	-	-	**-**
Прибыль / (убыток) за год		-	(1 951)	-	-	**(1 951)**
Прочий совокупный доход / (расход)	20	-	-	-	70	**70**
Итого совокупный доход / (расход) за год		**-**	**(1 951)**	**-**	**70**	**(1 881)**
На 31 декабря 2020 года		**45 166**	**(10 928)**	**4 326**	**(327)**	**38 237**

ЗАО «Цептер Банк»
Отчет о движении денежных средств за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

В тысячах белорусских рублей	Примечание	2020 год	2019 год
Движение денежных средств от операционной деятельности			
Проценты полученные		8 366	6 532
Проценты уплаченные		(3 847)	(2 858)
Доходы по услугам и комиссии полученные		1 743	1 943
Расходы по услугам и комиссии уплаченные		(402)	(341)
Чистая прибыль / (убыток) по операциям с ценными бумагами, отражаемыми по справедливой стоимости через прибыли или убытки		(41)	49
Чистый прибыль / (убыток), полученный по операциям с производными финансовыми инструментами		-	26
Чистый прибыль / (убыток), полученный по операциям с иностранной валютой		1 376	(4)
Прочие операционные доходы полученные		3 254	3 667
Прочие операционные расходы уплаченные		(9 564)	(7 524)
Движение денежных средств от операционной деятельности до изменения операционных активов и обязательств		**885**	**1 490**
Чистый (прирост) / снижение по:			
- обязательным резервам в Национальном банке Республики Беларусь		17	(464)
- ценным бумагам, отражаемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		860	3 042
- средствам в других банках		(257)	83
- кредитам, предоставленным клиентам		2 337	(19 888)
- прочим активам		(3 909)	(101)
Чистый прирост / (снижение) по:			
- средствам других банков		3 485	(4 990)
- средствам клиентов		(34 420)	41 762
- выпущенным долговым ценным бумагам		3 040	(942)
- прочим финансовым обязательствам		3 307	(37)
Налог на прибыль уплаченный		(68)	-
Чистое движение денежных средств от операционной деятельности		**(24 723)**	**19 955**
Движение денежных средств от инвестиционной деятельности			
Погашение / (приобретение) ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		70	-
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(4 805)	(258)
Выбытие основных средств		3 633	92
Чистые денежные средства, (использованные) / полученные от инвестиционной деятельности		**(1 102)**	**(166)**
Движение денежных средств от финансовой деятельности			
Внесение в уставный капитал вкладов учредителей	20	-	2 958
Платежи в отношении основной суммы обязательства по аренде	18	(18)	(4)
Чистое движение денежных средств от финансовой деятельности		**(25 843)**	**2 954**
Влияние изменений обменного курса на денежные средства и их эквиваленты		5 871	(443)
Влияние изменений оценочного резерва под убытки		-	2
Чистое изменение денежных средств и их эквивалентов		**(19 972)**	**22 302**
Денежные средства и их эквиваленты на начало года		55 009	32 707
Денежные средства и их эквиваленты на конец года	**6**	**35 037**	**55 009**

От имени Правления Банка:

П.А. Охрименко
Исполняющий обязанности Председателя Правления

30 апреля 2021 года
Минск

О.В. Михалевич
Главный бухгалтер

30 апреля 2021 года
Минск

BDO

Тел. +375 17 308 74 50
Факс +375 17 308 74 51
www.bdo.by

ООО «БДО»
пр-т Победителей, 103, этаж 8, помещение 7
Минск, Беларусь
220020

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Акционерам, Наблюдательному совету, Правлению
Закрытого акционерного общества «Цептер Банк»

Исх. номер: 04-05/50/3

Дата: 30 апреля 2021 года

Реквизиты аудируемого лица:
Наименование: Закрытое акционерное общество «Цептер Банк» (сокращенное наименование банка — ЗАО «Цептер Банк»)
Место нахождения: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Платонова, 1Б.

Сведения о государственной регистрации: ЗАО «Цептер Банк» зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 13 ноября 2008 года, регистрационный № 807000214
УНП: 807000214

Аудиторское мнение

Мы провели аудит финансовой отчетности ЗАО «Цептер Банк» (далее – «Банк»), состоящей из:

- Отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2020 года;
- Отчета о совокупном доходе, отчетов об изменениях в капитале и движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
- Примечаний к финансовой отчетности, включающих краткое изложение основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных аспектах финансовое положение ЗАО «Цептер Банк» по состоянию на 31 декабря 2020 года, а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – «МСФО»).

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита. Наши обязанности, предусмотренные указанными стандартами, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» настоящего заключения.

Мы являемся независимыми по отношению к Банку в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров, разработанным Советом по международным стандартам этики для профессиональных бухгалтеров, и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту финансовой отчетности в Республике Беларусь, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом этики профессиональных бухгалтеров.

Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточным и надлежащим основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Существенная неопределенность в отношении непрерывности деятельности

Мы обращаем внимание на следующую информацию, изложенную в Примечании 32 «События после отчетной даты» к финансовой отчетности: после отчетной даты по состоянию на 1 февраля 2021 года Банком не выполнялись нормативы безопасного функционирования, установленные Инструкцией о нормативах безопасного функционирования для банков, открытого акционерного общества «Банк развития Республики Беларусь» и небанковских кредитно-финансовых организаций, утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 28 сентября 2006 № 137 (с изменениями и дополнениями), а именно требования к минимальному размеру нормативного капитала. Помимо этого, по итогам работы за 2020 год Банк понес чистый убыток в размере 1 951 тысячи рублей.

Эти условия наряду с тем, что Банком не выполнялись требования к минимальному размеру нормативного капитала в 2019 году, а также по состоянию на три промежуточные даты 2020 года не выполнялись требования к нормативу покрытия ликвидности, указывают на наличие связанной с ними существенной неопределенности, которая может вызвать значительные сомнения в способности Банка продолжать непрерывно свою деятельность.

Мы не выражаем модифицированное мнение в связи с этим вопросом.

Ключевые вопросы аудита отчетности

Ключевые вопросы аудита отчетности – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, за исключением вопроса, изложенного в разделе «Существенная неопределенность в отношении непрерывности деятельности», являлись наиболее значимыми для проводимого аудита финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах. В отношении указанного ниже вопроса наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Резерв под обесценение кредитов и обязательств кредитного характера

В связи с существенностью резерва под обесценение кредитов клиентам и обязательств кредитного характера для финансового положения Банка, а также в связи со сложностью и необходимостью применения суждений в отношении оценки ожидаемых кредитных убытков в соответствии с МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты» (далее — «МСФО (IFRS) 9»), данный вопрос является одним из ключевых вопросов аудита отчетности.

Для определения значительного увеличения кредитного риска с даты первоначального признания, как на индивидуальной, так и на портфельной основе, а также для расчета ожидаемых кредитных убытков необходимо применять суждение. Оценка увеличения кредитного риска основана на относительном изменении в кредитных рейтингах, длительности просроченной задолженности и прочих объективных и субъективных факторах. Выбор пороговых значений, при которых увеличение кредитного риска признается значительным, также носит субъективный характер.

В ходе нашего аудита мы обратили особое внимание на следующее:

- оценка моделей кредитного риска и допущений, используемых для определения ключевых параметров резервирования и ожидаемых кредитных убытков по портфелю;
- оценка суждений руководства в отношении выявления значительного увеличения кредитного риска на индивидуальной и портфельной основе с использованием количественных и качественных критериев;
- тестирование ожидаемых будущих денежных потоков, в том числе денежных потоков, источником которых является обеспечение в отношении существенных кредитно-обесцененных кредитов клиентам и обязательств кредитного характера;
- влияние макроэкономических показателей в оценке ожидаемых кредитных убытков.

Наши аудиторские процедуры включали оценку соответствия требованиям МСФО (IFRS) 9 методологии расчета ожидаемых кредитных убытков, разработанной Банком для оценки резервов под обесценение кредитов клиентам, а также обязательств кредитного характера.

Расчет ожидаемых кредитных убытков включает методики оценки, в которых используются существенные ненаблюдаемые исходные данные и факторы, такие как внутренние кредитные рейтинги, а также комплексное статистическое моделирование и экспертное суждение. Данные методики используются с целью определения вероятности дефолта, величины кредитного требования, подверженной риску дефолта и уровня потерь при дефолте на основании имеющихся исторических данных и внешней информации, скорректированных с учетом прогнозов, включая прогнозные макроэкономические переменные.

Для расчета ожидаемых кредитных убытков в отношении существенных финансовых активов, подвергнувшихся кредитному обесценению на индивидуальной основе, требуется анализ финансовой и нефинансовой информации и широкое использование допущений. Оценка будущих денежных потоков основывается на таких существенных ненаблюдаемых на рынке исходных данных, как текущие и прогнозные финансовые показатели заемщика, стоимость обеспечения и оценка вероятности возможных сценариев. Использование иных методик моделирования, допущений и прогнозов может привести к существенно иным оценкам резерва под ожидаемые кредитные убытки.

Информация о резерве под ожидаемые кредитные убытки в отношении кредитов клиентам, а также обязательств кредитного характера представлена в Примечании 8 «Кредиты, предоставленные клиентам», Примечании 29 «Условные финансовые обязательства» и Примечании 26 «Управление финансовым риском» к финансовой отчетности.

Мы оценили разумность факторов кредитного риска и пороговых значений, выбранных руководством для определения значительного увеличения кредитного риска на индивидуальной и портфельной основе. Мы оценили последовательность применения критериев, выбранных руководством, на отчетную дату.

При тестировании обесценения, рассчитанного на портфельной основе, мы проанализировали лежащие в основе статистические модели, ключевые исходные данные и допущения, а также прогнозную информацию, используемую при расчете ожидаемых кредитных убытков. Для выбранных существенных кредитов мы провели проверку внутренних кредитных рейтингов, факторов кредитного риска и классификацию по стадиям. В отношении выбранных нами существенных обесцененных корпоративных кредитов мы проанализировали допущения в отношении будущих денежных потоков, включая стоимость обеспечения и вероятность возможных сценариев. Мы рассмотрели результаты проведенного Банком последующего тестирования моделей, применяемых для целей МСФО (IFRS) 9.

Мы также провели оценку соответствия раскрытий, касающихся резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам, а также под обязательства кредитного характера, содержащихся в финансовой отчетности, требованиям МСФО (IFRS) 9.

Обязанности аудируемого лица по подготовке финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление финансовой отчетности в соответствии с МСФО и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке финансовой отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в финансовой отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки финансовой отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей финансовой отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита, аудиторская организация применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.

Мы также:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, направленные на снижение этих рисков; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений финансовой отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие, таких как сговор, подлог или подделку документов, умышленные пропуски, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей отношение к аудиту финансовой отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в финансовой отчетности;
- оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в финансовой отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;
- оцениваем общее представление финансовой отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также оцениваем, обеспечивает ли финансовая отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все этические требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Из числа вопросов, доведенных до сведения лиц, наделенных руководящими полномочиями, мы выбираем ключевые вопросы аудита отчетности и раскрываем эти вопросы в аудиторском заключении (кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят пользу от ее раскрытия).

Руководитель задания.
Управляющий партнер BDO в Беларуси — Александр Шкодин

Руководитель аудиторской группы.
Заместитель директора по аудиту — Андрей Мисюк

Дата заключения: 30 апреля 2021 года
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь
Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 30 апреля 2021 года

Должность, Ф.И.О. Главный бухгалтер О.В. Михалевич Подпись

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРЕ:

Наименование:	Общество с ограниченной ответственностью «БДО»
Место нахождения:	Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7
Сведения о государственной регистрации:	Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15 ноября 2013 года
УНП:	190241132

Департамент па каштоўных паперах Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь
ЗАРЭГІСТРАВАНА
07 ліпеня 2021
Прозвішча Мацкевіч
Подпіс

УТВЕРЖДЕНО
решением Общего собрания участников Общества с ограниченной ответственностью «Метрополь Инвест»
(Протокол от 05.07.2021 № 03)

ИЗМЕНЕНИЕ
в Решение о первом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Метрополь Инвест»

1. Внести следующее изменение в Решение о первом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Метрополь Инвест» (ООО «Метрополь Инвест») (далее – Эмитент), утвержденное решением Общего собрания участников ООО «Метрополь Инвест» 18.05.2021 (Протокол от 18.05.2021 № 02) (далее – Решение о выпуске облигаций):

Пятый абзац подпункта 7.1.1. пункта 7. «Условия размещения облигаций.» Решения о выпуске облигаций изложить в следующей редакции:

«Дата окончания размещения облигаций – 30.07.2021, если иная дата не будет определена уполномоченным органом Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.».

2. Остальные пункты Решения о выпуске облигаций остаются без изменений.

Управляющий
ООО «Метрополь Инвест»_____ ИП Рыдкий А.В.
м.п.

Главный бухгалтер
ООО «Метрополь Инвест»_____ ИП Чернявская Л.Л.

УНП 193332532

Просим **считать** свидетельство о государственной регистрации Частного туристского унитарного предприятия «РОЯЛ ТРЭВЭЛ КОМ» (УНП 192477371) **недействительным** в связи с его утерей.

Департамент па каштоўных паперах Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь
ЗАРЭГІСТРАВАНА
07 ліпеня 2021
Прозвішча Мацкевіч
Подпіс

УТВЕРЖДЕНО
решением Общего собрания участников Общества с ограниченной ответственностью «Метрополь Инвест»
(Протокол от 05.07.2021 № 03)

ИЗМЕНЕНИЕ
в ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ первого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «Метрополь Инвест»

1. Внести следующее изменение в Проспект эмиссии облигаций первого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «Метрополь Инвест» (ООО «Метрополь Инвест») (далее – Эмитент), утвержденный решением Общего собрания участников ООО «Метрополь Инвест» 18.05.2021 (Протокол от 18.05.2021 № 02) (далее – Проспект эмиссии):

Второй абзац пункта 2.6. «**Срок размещения облигаций.**» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«Дата окончания размещения облигаций – 30.07.2021, если иная дата не будет определена уполномоченным органом Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.»

2. Остальные пункты Проспекта эмиссии остаются без изменений.

От Эмитента:
Управляющий
ООО «Метрополь Инвест»_____ ИП Рыдкий А.В.
м.п.

Главный бухгалтер
ООО «Метрополь Инвест»_____ ИП Чернявская Л.Л.

От оценщика:
(РУП «МИНСКОЕ ГОРОДСКОЕ АГЕНТСТВО ПО ГОСУДАРСТВЕННОЙ РЕГИСТРАЦИИ И ЗЕМЕЛЬНОМУ КАДАСТРУ»)
Директор _____ А.С.Петраш
м.п.

УНП 193332532

Департамент па каштоўных паперах Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь
ЗАРЭГІСТРАВАНА
07 ліпеня 2021
Прозвішча Мацкевіч
Подпіс

УТВЕРЖДЕНО
решением Общего собрания участников Общества с ограниченной ответственностью «Билдинг Девелопмент»
(Протокол от 02.07.2021 № 03)

ИЗМЕНЕНИЯ
в ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ОБЛИГАЦИЙ первого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «Билдинг Девелопмент»

1. Внести следующие изменения в Проспект эмиссии облигаций первого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «Билдинг Девелопмент» (ООО «Билдинг Девелопмент») (далее – Эмитент), утвержденный решением Общего собрания участников ООО «Билдинг Девелопмент» 18.05.2021 (Протокол от 18.05.2021 № 02) (далее – Проспект эмиссии):

1.1. Пункт 1.4. Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«**1.4. Номера текущих (расчетных) банковских счетов, в том числе счетов в иностранной валюте, на которые будут зачисляться средства, поступающие при размещении эмиссионных ценных бумаг, наименование обслуживающего банка.**

Денежные средства, поступающие при размещении облигаций настоящего выпуска, будут зачисляться в соответствии с валютным законодательством Республики Беларусь в безналичном порядке на текущий (расчетный) счет Эмитента № BY14BLNB30120000294333001978 (в евро) или № BY02BLNB30120000294333000933 (в белорусских рублях), код BLNBBY2X в Открытом акционерном обществе «Белорусский народный банк» (220012, Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Независимости, д. 87а).».

1.2. Второй абзац пункта 2.6. «**Срок размещения облигаций.**» Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«Дата окончания размещения облигаций – 30.07.2021, если иная дата не будет определена уполномоченным органом Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.»

2. Остальные пункты Проспекта эмиссии остаются без изменений.

От Эмитента:
Управляющий ООО «Билдинг Девелопмент»_____ ИП Рыдкий А.В.
м.п.

Главный бухгалтер ООО «Билдинг Девелопмент»_____ ИП Чернявская Л.Л.

От Залогодателя
(Иностранное унитарное предприятие «Индастриал Транзит»): Директор _____ А.В. Рыдкий
м.п.

От оценщика
(РУП «МИНСКОЕ ГОРОДСКОЕ АГЕНТСТВО ПО ГОСУДАРСТВЕННОЙ РЕГИСТРАЦИИ И ЗЕМЕЛЬНОМУ КАДАСТРУ»): Директор _____А.С.Петраш
м.п.

УНП 193332504

КНИЖНЫЙ КЛУБ

Результаты проведения рекламной игры «ВЕРЬ В СВОЮ УДАЧУ! ТУР 15»

Организатор рекламной игры: Частное торговое унитарное предприятие «Книжный Клуб».

Место нахождения Организатора: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, Новодворский с/с, 40, помещение 13а, район деревни Большое Стиклево, УНП 690660411.

Наименование рекламной игры: «Верь в свою удачу! ТУР 15».

Срок начала: 03 апреля 2021 года, **срок окончания:** 22 июля 2021 года.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: свидетельство № 3964 о государственной регистрации рекламной игры зарегистрировано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 30 марта 2021 г.

Количество участников: 10 444.

Общее количество победителей: 9.

Призовой фонд разыгран полностью в размере 3 078 рублей 81 копейка.

Призовой фонд разыгран в несколько этапов.

• Розыгрыш приза **этапа «Удачный»** состоялся 19.05.2021, мультиварку REDMOND RMC-M251 выиграла Гирина Анастасия Александровна – д. Долгиново;

• Розыгрыш приза **этапа «Счастливый»** состоялся 09.06.2021, телевизор Kivi 24H510KD выиграла Кастюкевич Ирина Григорьевна – д. Комсомольск;

• Розыгрыш приза **этапа «Великолепный»** состоялся 30.06.2021, кухонный комбайн NORMANN AFP-947выиграла Гриб Наталья Владимировна – г. Молодечно;

• Розыгрыш призов **этапа «Основной»** состоялся 7 июля 2021 года, победителями розыгрыша стали:

– печь микроволновую BBK 20MWS-712M/WB выиграли: Савицкая Елена Ивановна – д. Синкевичи, Свиридова Ольга Борисовна – г. Витебск, Тищенко Наталья Владимировна – д. Литва;

– мобильный телефон (смартфон) XIAOMI REDMI 9 4GB/64GB without NFC Ocean Green EU (M2004J19G) выиграл Смольский Сергей Юльянович – г. Ошмяны;

– мобильный телефон (смартфон) XIAOMI REDMI 9 4GB/64GB without NFC Carbon Grey EU (M2004J19G) выиграла Торик Алина Вячеславовна – г. Минск;

– денежный приз 1000 рублей и денежные средства в размере 127,01 рублей выиграла Романчук Раиса Ивановна – д. Ректа;

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: 8 (017) 258 02 02 с понедельника по субботу с 9.00 до 21.00.

---

27 июля 2021 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Житковичлес»

Повестка дня собрания:
1. О продлении сроков ликвидации.
2. О продлении полномочий ликвидатора.

Дата составления списка акционеров для регистрации участников собрания – 20 июля 2021 года.

Форма проведения собрания – очная.

Место проведения собрания – по адресу: г. Брест, ул. Куйбышева, 13.

Время проведения собрания – 13.00.

Время регистрации участников собрания: с 12.30 до 12.50.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

Время и место ознакомления акционерами с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни с 14.00 до 16.00 с 20 июля 2021 года по месту нахождения общества: Гомельская обл., г. Житковичи, ул. К. Маркса, 80 и в день проведения собрания с 10.00 до 12.00 по месту проведения собрания.

УНП 400049968

Жыллё маё

ПРЫГАЖОСЦЬ І ФУНКЦЫЯНАЛЬНАСЦЬ

у стварэнні сучаснага асяроддзя гарадоў і вёсак Беларусі

Комплексныя падыходы да стварэння добраўпарадкаванага якаснага жылля заключаюцца сёння ў добраўпарадкаваных і бяспечных дзіцячых пляцоўках, забяспечанасці жыхароў машынамесцамі, закрытых ад чужых двароў, развітой інфраструктуры ў крокавай даступнасці, стварэнні безбар'ернага асяроддзя. Такімі бачаць спецыялісты камфортнае асяроддзе беларускіх гарадоў. Пра кансервацыю смецце-праводаў, велапаркоўкі і велагаражы, безбар'ернае асяроддзе і іншае, што робіцца ў краіне, каб беларусы жылі ў камфортных, прыгожых і ўтульных мястэчках, расказалі эксперты.

КОМПЛЕКСНАСЦЬ І ЭСТЭТЫКА

Заканадаўства, якое датычыцца галіны архітэктурнай горада-будаўнічай і будаўнічай дзейнасці, скіравана найперш на паляпшэнне комплекснага добраўпарадкавання эстэтычнага аблічча населеных пунктаў, даступнасць, якасць і камфорт асяроддзя, запэўніла **Таццяна ГАЎРЫЛЕНКАВА, начальнік галоўнага ўпраўлення архітэктуры, горадабудаўніцтва, праектнай, навукова-тэхнічнай, інавацыйнай палітыкі і лічбавай трансфармацыі Мінбудархітэктуры:**

— Пастановай № 81 Мінбудархітэктуры зацверджаны і ўведзены з 2 мая 2021-га будаўнічыя нормы «Асяроддзе пражывання для фізічна аслабленых асоб». Гэтым дакументам вызначаюцца абавязковыя патрабаванні да стварэння даступнага асяроддзя для жыццядзейнасці такіх асоб. Адступленне ад іх дазваляецца толькі ў рэдкім выпадку. А тэхнічны кодэкс установы практыкі адносна безбар'ернага асяроддзя — дакумент, які рыхтаваўся сумесна з пажаданнямі грамадскіх аб'яднанняў інвалідаў. Безбар'ернае асяроддзе павінна быць комплексным, незалежна ад таго, вуліца гэта, жылы або адміністрацыйны будынак.

Штогод у краіне праходзіць рэспубліканскі аглядны конкурс санітарнага стану і добраўпарадкавання населеных пунктаў і аграгарадкоў. Шмат вёсак і мястэчак былі добраўпарадкаваны таксама ў межах Года малой радзімы. Падчас падвядзення вынікаў журы ацэньвае комплекснасць мерапрыемстваў і завершанасць аб'ектаў добраўпарадкавання, укараненне новых тэхналогій, у тым ліку светлавой рэкламы.

Спецыялісты Мінбудархітэктуры адзначаюць у гарадах і пасёлках краіны мэтанакіраваную работу па комплесным добраўпарадкаванні, галоўным вынікам якой стала стварэнне выразных архітэктурных ансамбляў грамадскіх цэнтраў, культурна-бытавых і гандлёвых будынкаў, уладкаванне мемарыяльных комплексаў і іншае.

СТАЛІЧНЫЯ ДВАРЫ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ І ІНВАЛІДАЎ

У сталіцы сёлета запланаваны капітальны рамонт 25 прыдомавых тэрыторый, дзве з якіх ужо ўпарадкаваны, а на дзесяці цяпер вядуцца работы. Асноўныя кірункі працы пры гэтым — рамонт і замена дзіцячага гульнёвага і спартыўнага абсталявання, рамонт пешаходных сувязяў і абсталяванне новых там, дзе найчасцей ходзяць людзі, рамонт прыдваровых пад'ездаў, вонкавых лесвіц і падпорных сценак, замена малых архітэктурных формаў (МАФ), азеляненне, расказала **Настасся ВАРАБ'ЁВА, намеснік генеральнага дырэктара па добраўпарадкаванні, санітарным утрыманні жыллёвага фонду і рабоце з насельніцтвам Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркі:**

— Адрамантавана 1200 м² асфальтавага пакрыцця і амаль чатыры тысячы пагонных метраў бартавога каменю, усталявана 3915 м² пліткавага пакрыцця, усталявана 23 адзінкі дзіцячага гульнявога і спартыўнага абсталявання, заменена 44 МАФ, абсталяваны дзве сучасныя кантэйнерныя пляцоўкі, зроблена вонкавае асвятленне на дзвюх дваровых тэрыторыях.

У межах бягучага рамонту ў Мінску сёлета набудуць прывабны выгляд 723 двары. Сёння ўжо адрамантаваны 534 такія тэрыторыі. Адрамантавана, у прыватнасці, 182 тысячы м² дваравых праездаў. У 86 дварах у межах арганізацыі безбар'ернага асяроддзя выканана паніжэнне бартавога каменю, у 25 дварах зроблена 29 парковачных месцаў для інвалідаў.

У сталіцы працягваецца кансервацыя смеццеправодаў у шматкватэрных дамах. З гэтай мэтай летась у дварах Мінска ўстаноўлена 389 модульных канструкцый для раздзельнага збору цвёрдых камунальных адходаў. Сёння ва ўсіх дамах, дзе яшчэ функцыянуюць смеццеправоды, збіраюцца подпісы жыхароў адносна згоды на кансервацыю. Для пачатку работ дастаткова простай большасці ўласнікаў, заўважыла Настасся Вараб'ёва.

Сёлета ў дварах Мінска з'явілася таксама дзве велапаркоўкі на дзесяць месцаў і велагараж на 40 месцаў. Практычна ўся праектная дакументацыя па капрамонце двароў на 2021-ы прадугледжвае стварэнне велагаражоў.

А вось уладальнікі аўто могуць выступіць з прапановамі па арганізацыі дадатковых месцаў паркоўкі і паўдзельнічаць у іх стварэнні фінансава. У дварах, дзе кіроўцы паркуюцца на зялёных зонах, ствараюцца для гэтага перашкоды, дадала прадстаўніца Мінскай жыллёвай гаспадаркі.

— Найчасцей у месцах такіх парковак высаджваюцца кусты. Гэта і азеляняе двор, і памяншае колькасць парковачных слупкоў і паўсфер. З боку жыллёвай забудоўлі стараемся не ўстанаўліваць такія формы, тым больш што правіламі дарожнага руху паркоўка ў такіх месцах забаронена. Тут акцэнт у рабоце з парушальнікамі робім на рэйдавыя абследаванні сумесна з Дзяржаўтаінспекцыяй.

Праектнымі нормамі, дарэчы, прадугледжана, што каля дома можа захоўвацца не больш за 25 % асабістага транспарту. Усе астатнія аўто павінны быць у паркінгах. Аднак, на жаль, апошнія сёння пустыя, і гэта ўжо пытанне нашага менталітэту, дадала Таццяна Гаўрыленкава.

ПЛЯЖЫ, ДАРОГІ І СМЕЦЦЕ МІНШЧЫНЫ

Добраўпарадкаванне населеных пунктаў адбываецца згодна з дзяржпраграмай «Камфортнае жыллё», якая сёлета перазацверджана на 2021—2025 гг. Згодна з ёй, летась на Міншчыне было запланавана добраўпарадкаваць 118 прыдомавых тэрыторый, аднак выканалі работы амаль на 500. У выніку сёлета замест запланаваных да навядзення парадку 86 двароў набудзе новы выгляд значна больш, заўважыў **Арцём ЛАБКО, першы намеснік генеральнага дырэктара жыллёва-камунальнай гаспадаркі Мінскай вобласці.**

Грамадзяне таксама маюць права далучыцца грашыма да правядзення бюджэтных работ у дварах. У Смалявіцкім раёне, напрыклад, летась так устанавілі дзве дзіцячыя пляцоўкі. А ў Барысаўскім, Мінскім, Слуцкім і Вілейскім раёнах да арганізацыі 17 дзіцячых пляцовак далучыліся спонсары — юрыдычныя асобы, падкрэсліў ён.

На Міншчыне ў абслугоўванні прадпрыемстваў ЖКГ амаль 12 тысяч кіламетраў дарог і тры мільёны м³ пешаходных сувязяў. Сёлета адрамантавана 46 тысяч м² асфальтавага пакрыцця, прагрэйдзіравана пасля зімы чатыры тысячы кіламетраў гравійных дарог. А з трох тысяч пешаходных пераходаў амаль 1,5 тысячы летась былі адаптаваны пад выкарыстанне фізічна аслабленымі асобамі, як і 606 тратуараў і 257 прыпыначных пунктаў.

Летась у вобласці пасадзілі каля 73 тысяч дрэў і 80 тысяч кустоў. Добраўпарадкаваны 134 паркі і скверы, акультураны 33 водна-рэкрэацыйныя зоны: пастаўлена шэсць спартыўных пляцовак, 13 адзінак дзіцячага абсталявання, чатыры грамадскія прыбіральні і 30 кабінак для пераадзявання.

А ўжо сёлета да пачатку купальнага сезона на Міншчыне добраўпарадкавалі яшчэ 32 водныя зоны, дзе ўсталявалі 19 дзіцячых і 29 спартыўных пляцовак, 47 прыбіральняў і прывялі ў парадак 102 кабінкі для пераадзявання.

Летась, дарэчы, ахоп раздзельным зборам смецця жыхароў Міншчыны склаў 100 %. Уласнікам прыватных сядзіб раздалі 65,5 тысячы кантэйнераў аб'ёмам 120 і 240 літраў. Сёлета плануюць набыць і распаўсюдзіць крыху больш за 58 тысяч кантэйнераў.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Кніжная паліца

НАРОД СКАЗАЎ:

Кітайскі вопыт прачытання гістарычнай мудрасці

«Якім чынам можна падзяліцца з шырокім колам чытачоў вытанчанай глыбокай мудрасцю па кіраванні дзяржавай, выкладзенай у старажытных кітайскіх кнігах? Якім чынам можна жыва і выразна паказаць яе свету? Для гэтага варта шукаць неабходныя словы. У маі 2014 года пад кіраўніцтвам галоўнага рэдактара выдання «Жэньмінь жыбаа» Чжан Дэсю некалькі маладых людзей арганізавалі рэдакцыйную групу. Ян Кай, Чэнь Чжэнькай, Чжан Юаньцін узначалілі групу і займаліся планаваннем. Шэнь Мэнчжэ, Лю Шаахуа ўдзельнічалі ў працы па даследаванні і каментаванні, аналізавалі старажытныя кітайскія класічныя кнігі, упарадкавалі больш за 140 старажытных выслоўяў і афарызмаў, якія досыць часта выкарыстоўваліся, а затым падзялілі іх у адпаведнасці са старажытнай кітайскай логікай кіравання на наступныя шэсць частак: аб самаўдасканаленні, аб навучанні, аб народзе, аб маральнасці чыноўніка, аб кіраванні, аб Паднябеснай», — так тлумачыць канцэпцыю кнігі «Кітайская мудрасць класічнага кіравання», якая выйшла і на беларускай мове ў мінскім выдавецтве «Восточная культура», укладальнік замежнага выдання «Жэньмінь жыбаа». Пераклад з кітайскай мовы А. У. Гардзей.

Звернемся да аднаго з раздзелаў — «Аб навучанні». Гэта другая па ліку глава выдання. Што, дарэчы, падкрэслівае асаблівую значнасць пытання ў выкладанні тэмы ў звязку з кіраваннем. І да месца тут зварот да наступнага выказвання Сюнь-цзы: «Вучоны неабавязкова павінен быць чыноўнікам, але чыноўнік абавязкова павінен быць вучоным...». «Вучыцца і не разважаць — дарма губляць час, разважаць і не вучыцца — пагібельна» (з кнігі «Лунь юй»). «Наша жыццё мае мяжу, у ведаў мяжы няма» («Чжуан-цзы»). «Вучоба можа паглыбіць талент чалавека, як тачыльны камень робіць нож вастрэйшым» («Сховішча ведаў»). «Прачытаць дзесяць тысяч кніг, прайсці дзесяць тысяч лі» («Нататкі з кабінета жывапісу і медытацыі»). «Памылка ў адным іерогліфе можа сапсаваць увесь сказ. Памылка ў адным сказе можа сапсаваць усё сачыненне» («Кароткае кіраўніцтва для адрознення службовых слоў»). «Навучанне — гэта арбалет, а здольнасці — страла» («Прыналежнасць да катэгорыі вершаў») ...Укладальнікі падрабязна тлумачаць кітайскае прачытанне гэтых старажытных выслоўяў, што таксама вельмі істотна.

Можна павіншаваць не толькі «Восточную культуру», але і беларускага чытача з нараджэннем такога адметнага выдання. Несумненна, «Кітайская мудрасць класічнага кіравання» будзе запатрабавана. І не толькі даследчыкамі кітайскай культуры ў Беларусі, але і ўсімі, хто імкнецца да набыцця шырокага кіраўніцкага досведу. Зазірніце на старонкі выдання — і вы адкрыеце для сябе шмат старажытнасцю выпеставанай мудрасці, якая запатрабавана і сёння.

Мікола БЕРЛЕЖ.

ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ

Перад выбарам

ЁСЦЬ ТАКАЯ ПРАФЕСІЯ — РАДЗІМУ АБАРАНЯЦЬ

Сённяшняя моладзь (не скажу, што ўся...) досыць дзіўна выбірае прафесіі: здае тэсты, набірае балы і потым, у залежнасці ад таго, колькі іх, вызначаецца з навучальнай установай, са справай, якой, любячы альбо не вельмі, будзе займацца ўсё жыццё. У бацькоў ды іхніх дзядоў усё інакш было.

...Вайна для майго школьнага таварыша Лёні Кандраценкава пачалася з бамбёжкі, з таго, што маці, палажыўшы дзяцей да сценкі, затуліла, закрыла іх сабой.

Дзякаваць богу, яны тады ўцалелі, а вось суседка і яе сынок былі цяжка паранены, абое заліваліся крывёй, і малы аж заходзіўся крыкам: «Мама, коф, коф!».

А таму не дзіва, што, спалохаўшыся першай бамбёжкі, людзі сталі ўцякаць з горада. Лёнева маці таксама схапіла дакументы, што-нішто з ежы і рушыла прэч. Самае маленькае з дзяцей яна несла на руках і ўвесь час азіралася, каб не згубіць старэйшых...

Гэтай сям'і зноў пашчасціла: калі выйшлі на шашу, яе падабрала машына з ваеннай калоны, якая ў бок Смаленска везла аўтамабільныя колы. Сярод іх пасажыры і размясціліся, нейкі час спакойна праехалі. А калі пачаўся чарговы налёт, пасаскоквалі з машын, кінуліся бегчы ад дарогі. І ўжо на нейкай адлегласці маці ўбачыла, што яе дзяўчынкі побач, пры ёй, а вось хлопчыка, Лёні, няма, ён застаўся ў кузаве.

Маці рвалася пабегчы назад, але шафёр не пусціў яе: сказаў, што прападзе за нішто: нічым не дапаможа сыну і сіротамі пакіне дачок.

Усё было так і не так. Калі скончыўся налёт і Лёневы родныя вярнуліся ў машыну, то ўбачылі, што малы, змарыўшыся, соладка спіць.

У тым заклятым 41-м ён бачыў, што самалёты з чорнымі крыжамі беспакарана кружаць над натоўпам бежанцаў, бамбяць і страляюць па іх, а вось нашых самалётаў — з чырвонымі зоркамі — нідзе не відаць.

Тады ж ён упершыню адчуў, як гэта цяжка — быць бездапаможным, і вырашыў, што, калі выжыве, будзе абараняць людзей, стане ваенным лётчыкам.

Так яно ўрэшце і выйшла: ён атрымаў гэтую прафесію і званне палкоўніка (цяпер, праўда, у адстаўцы), амаль усё жыццё праслужыў у паветраных войсках Беларускай ваеннай акругі.

Леанід ЕМЯЛЬЯНАЎ,

г. Мінск.

Свой погляд

«Каб размаўляць па-беларуску, трэба любіць гэтую мову...»

Чытаць я вучыўся з дапамогай рускага буквара. Дома лічылі, што так будзе лепш, што гэтая мова ў жыцці мне болей патрэбная.
А вось школа была беларуская, і ніякіх цяжкасцей я там не адчуў, хіба зрэдку пісаў з памылкамі ды з лішнімі мяккімі знакамі.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Усе прадметы ў нас выкладаліся па-беларуску, праўда, недзе ў пачатку шасцідзясятых у школу сталі прыходзіць маладыя настаўніцы і весці ўрокі па-руску.

І яшчэ я помню, што ўвосень 1962-га мы, тады васьмікласнікі, на месяц з'ездзілі ў калгас на ўборку яблыкаў, зарабілі нейкія грошы. За іх нам прапанавалі аформіць падпіску на маладзёжныя выданні, якія потым сталі прыносіць у школу. Такім чынам, хто што выпісаў, бачылі ўсе: камсорг класа атрымліваў «Комсомольскую правду», чатыры чалавекі (з сарака), у тым ліку і я, — «Чырвоную змену», астатнія — «Физкультурник Белоруссии» (ён менш каштаваў) і «Знамя юности»...

Большасць, як бачыце, выбірала рускамоўныя газеты. Думаю, не з-за таго, што родную любілі менш, проста з рускай і ўжо тады адкрывалася больш магчымасцяў для далейшай адукацыі, для гарадскога, а таму багацейшага і лягчэйшага жыцця.

...Сярэднюю спецыяльную адукацыю я атрымліваў у Расіі і зноў жа ніякіх моўных цяжкасцяў там не меў, хіба што аднойчы насмяшыў сяброўку, ужыўшы слова «сабака» ў мужчынскім родзе. А ў Гомель прыехаў пасля службы ў войску. Горад размаўляў па-рускай атрымала статус дзяржаўнай, прычым першай з іх, але...

Па тэлебачанні штогод паказваюць інтэлектуальныя спаборніцтвы школьнікаў 5—11 класаў «Я знаю», і мне ў час праглядаў проста да болю крыўдна бачыць, як асобныя прадстаўнікі нашай школьнай эліты адказваюць на пытанні, зададзеныя па-беларуску і бывае, нават трох слоў звязаць не могуць!

Што, дарэчы, цалкам зразумела, бо, каб размаўляць па-беларуску, трэба любіць гэтую мову, а каб любіць, трэба чуць яе і бачыць: на вуліцы, па тэлебачанні, на шыльдах, на этыкетках і ўпакоўках прадуктаў харчавання.

Дарэчы, у нашых гомельскіх крамах бываюць украінскія тавары, якія падпісаны па-ўкраінску. І мы ж купляем іх, не бяжым шукаць перакладчыка. Вось і ўбачыўшы на ўпакоўцы словы «цукар», «воцат», «вяршкі», «гарэлка», «марозіва», думаю, зразумеем, што там знаходзіцца. Адпаведна, нашы дзеці ды ўнукі будуць разумець...

...Час ад часу я ўспамінаю эпізод з аповесці Васіля Быкава «Сцюжа». Перакажу яго сваімі словамі. Так званага нацдэма накіравалі на перавыхаванне ў працоўны калектыў, і ў ім жа праз нейкі час правялі сход з абмеркаваннем вынікаў, дзе адзін з рабочых (трэба разумець, «выхаванцаў») спытаў у «выхаванца», чаму ён размаўляе па-беларуску. Той здзівіўся гэтаму пытанню, бо той, хто яго задаваў, таксама ж гаварыў па-беларуску... І патлумачыў потым, чаму: я, маўляў, непісьменны, мне — можна...

У сучасных рэаліях уменне свабодна размаўляць і чытаць на роднай і першай з дзяржаўных — прыкмета якраз адукаванасці, патрыятызму, культуры. І таму ў справе адраджэння мовы найбольшыя надзеі на нашу інтэлігенцыю. Я не русафоб, не ўхваляю некаторых краін, якія спрабуюць забараніць ужыванне рускай. На мой погляд, гвалтам ды забаронай нічога добрага тут не зробіш. Гісторыя ўжо адказала на прымусовую калектывізацыю, вырошчванне кукурузы там, дзе яна не расла, на барацьбу з п'янствам...

І, тым не менш, нельга аддаваць мову на волю лёсу. Ну сапраўды, не кідаем жа мы бацькоў, якія далі жыццё і вырасцілі нас — паставілі на ногі?

Мікалай СТАРЫХ,

г. Гомель.

Любі сваё

Каму пляж, а каму і «сталоўка»

Чым адрозніваецца пляж трэцяга Лідскага возера ад іншых вадаёмаў? Магу пералічыць: неверагодна спадзістым пясчаным берагам, празрыстай і цяпер надзвычай цёплай вадой, з якой ну ніяк не хочацца вылазіць на бераг, і парай лебедзяў.

Скажаце, што для заходняй Беларусі гэтыя птушкі не ў навіну? Так, але ж не ўсе яны гэткія смелыя.

Маша з Пашам (як іх празвалі) не проста жывуць на трэцім Лідскім, — яны пачуваюцца тут сваімі: досыць ахвотна падплываюць да людзей на беразе, «пазіруюць», частуюцца... Што здзіўляе — усёй сям'ёй...

Асабіста я назірала гэтую карціну і летась, і сёлета. Першым — нібы ў разведку — падплывала дарослая асобіна, пераконвалася ў тым, што небяспекі няма, і тады ўжо вярталася з вывадкам шэрых малых.

— Каб падсілкавацца, гэта сямейства прыплывае на пляж гады з тры ўжо, — расказваў матрос-ратавальнік Віталь Афонін. — Хачу папярэдзіць, што набліжацца да птушак (асабліва калі побач вывадак) досыць небяспечна: можна спазнаць сілу моцнай дзюбы ды магутных крылаў...

Не рэкамендуюць прыкормліваць лебедзяў і арнітолагі, бо з часам птушкі могуць страціць свае прыродныя інстынкты — развучацца здабываць корм і з надыходам халадоў сутыкнуцца з сур'ёзнымі праблемамі.

А вось фатаграфавацца на фоне сямейства можна. Прыгожыя выходзяць кадры!

Лілія ЛЯЎКОВІЧ,

г. Ліда.

На чужых памылках

«ГЭТА НЕ ПА-ЛЮДСКУ — ЖЫЦЬ ЗА ВЫСОКІМ ПЛОТАМ...»

Не ведаю, як вам, а мне дык падабаецца сённяшняя мода. Людзі ходзяць ледзь не босымі, дзяўчаты і жанчыны — у светлых сукенках ды спадніцах, у лёгкіх шортах і штонiках. Гэта досыць прыгожа і ў спёку зручна, да таго ж, відаць, нічога не каштуе.

Надоечы мы з госцяй-унучкай перабралі, напрыклад, старыя рэчы і чаго там толькі не знайшлі! Паўдня прасядзеўшы за швейнай машынкай, прыбралі дзяўчыну, можна сказаць, з ног да галавы: вярнулі да жыцця старыя матуліны джынсы і камізэлькі, дзве спадніцы, сарафан, а заадно я паказала ўнучцы, як рабіць брыджыкі, як можна (і модна!) падлатаць дзіркі на каленях...

Аднак пішу я пра гэта зусім не для таго, каб пахваліцца сабой, а якраз наадварот. Гадоў пятнаццаць таму ў нас узнікла патрэба памяняць агароджу вакол дома. Зяць сказаў, што выгадна зрабіць яе з бетонных пліт: адзін раз паставіць і забыцца. Я тады катэгарычна адмовілася, бо не хацела жыць як на могілках... «Ну тады давайце з металу зробім, — прапанаваў зяць. — Будзе дорага, але модна і прыгожа».

Я гэтую «прыгажосць» тады дрэнна ўяўляла, бо ў нашай вёсцы нічога падобнага яшчэ не было, і таму неяк лёгка згадзілася: са спакойнай душой паехала ў санаторый. А калі вярнулася і ўбачыла сваю сялібу, з тыдзень не магла супакоіцца! І тады, і цяпер па-ранейшаму думаю, што гэта не па-людску — адгароджвацца, хавацца ад іншых, жыць за высокім плотам, не бачыць (хіба ў шчылінку?), што робіцца на вуліцы, хто там ідзе і едзе...

Зяць суцяшаў — даводзіў, што сама цяпер магу не садзіць свае кветкі, не палоць грады, хадзіць галяком...

І тым самым яшчэ больш нерваваў, бо атрымлівалася, што высокі плот — гэта выбар дрэнных гаспадароў і гаспадынь, розных гультаёў ды неахайнікаў. А я ж заўсёды старалася, каб вакол дома ўсё акуратна і прыгожа было, каб радавала вочы — і не толькі мае...

На жаль, справа зроблена, грошы патрачаны. Як — ды хай Бог сцеражэ!.. Але ж я жыву, жыву ў трывозе за іншых, бо многія цяпер, разбураючы старыя платы, ставяць новыя — высокія, глухія, за якімі, як мне здаецца, добра толькі злодзеям. А што — неяк пералез (ці перамахнуў) і рабі што хочаш: ніхто нічога не ўбачыць, нікому не скажа, міліцыю не выкліча...

І яшчэ адзін мінус: за такім вось высокім плотам (да таго ж з замком на варотах) адзін знаёмы дзядуля жыў. Вечарам яму дрэнна стала, — выклікаў дзяцей і «хуткую»... Пакуль прыехалі ды адамкнулі замкі...

Вывад, як той казаў, зрабіце самі.

Алена С.,

Барысаўскі раён.

Пошту чытала Валянціна ДОЎНАР.

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

ШТО РАБІЦЬ, КАЛІ «Р-Р-Р» НЕ ДАЕЦЦА?

Каму не знаёмы такі дэфект маўлення, калі не атрымліваецца вымавіць літару «р»? Дзеці ў школе дражняць, незнаёмыя перапытваюць словы, бо не разумеюць... Ці можна навучыцца правільна прамаўляць гэтую злашчасную літару? Сваімі парадамі з чытачамі «Краіны здароўя» падзялілася фельчар-валеолаг 3-й гарадской дзіцячай клінічнай паліклінікі Мінска Ірына БРЫТВІЧ.

«Трыццаць гадоў таму, калі гадавала сына, мне на вочы трапіўся артыкул у газеце, дзе даваў рэкамендацыі лагапед. Мне дапамагло — сын вельмі хутка навучыўся вымаўляць літару «р». Можа, і вам будуць карысныя гэтыя простыя парады.

Чаму літара «р» можа так доўга не паддавацца? Усё вельмі проста: язычная мышца «лянівая», і тады гэтая літара вымаўляецца горлам. Каб гэта выправіць, мышцу трэба трэніраваць. Як? Трэба падняць язык уверх і імітаваць ім барабанны дробат: «д-д-д-д-д», а ў гэты час пластмасавай закругленай на канцы палачкай (альбо дзіцячай соскай, шчыльна запоўненай ватай) рабіць пад кончыкам языка маятнікападобныя рухі. Тады замест «д-д-д-д-д» атрымаецца «др-р-р-р». Трэніравацца такім чынам трэба рупліва і старанна, многа разоў у дзень на працягу некалькіх месяцаў.

Калі дзіця не вымаўляе гэтую літару, з выпраўленнем дэфекту нельга зацягваць. Многія бацькі лічаць, што малога не трэба мучыць, з часам маўленне само выправіцца. Аднак калі да чатырох гадоў гэтага не адбылося, трэба пачаць практыкаванні.

Паспрабуйце — і ў вас атрымаецца. Галоўнае — не ленавацца. Няхай вашы дзеткі будуць шчаслівыя і здаровыя і прыгожа вымаўляюць літару «р».

Скажыце, доктар...

Як сардэчніку выжыць у спякоту?

Гэта лета, якое неаднаразова біла тэмпературныя рэкорды, безумоўна, запомніцца нам сваёй спякотай. У такія дні пагаршэнне самаадчування можа наступіць нават у здаровых — што ўжо казаць пра тых, хто мае захворванні сардэчна-сасудзістай сістэмы. Якія небяспекі чакаюць сардэчнікаў і гіпертонікаў? На якія сімптомы варта звяртаць увагу? Ці можна зніжаць дозу прэпаратаў, калі ў спякоту знікаецца ціск і якія лекі варта заўсёды мець пры сабе? Пра гэта нам расказала ўрач агульнай практыкі, загадчык 1-га тэрапеўтычнага аддзялення 11-й гарадской паліклінікі Мінска Ірына УЛАСІК.

— Ірына Уладзіміраўна, якія небяспекі ў гарачае надвор'е падпільноўваюць людзей з сардэчна-сасудзістымі захворваннямі?

— Улетку ў перыяд павышэння тэмпературы паветра пры працяглым знаходжанні на сонцы нагрузка на арганізм узрастае, асабліва ў людзей з захворваннямі сардэчна-сасудзістай сістэмы. Гэта звязана і з магчымым паніжэннем насычэння крыві кіслародам, і з павышанай рызыкай абязводжвання за кошт узмоцненага потааддзялення і страты з потам мінеральных рэчываў — калію, магнію. Узрастае рызыка празмернага павышэння ці, наадварот, зніжэння артэрыяльнага ціску, развіцця вострых сітуацый з боку сістэмы кровазвароту — арытмій, трамбозаў, інфарктаў міякарда, вострых парушэнняў мазгавога кровазвароту.

— Летам у гіпертонікаў ціск паніжаецца. Ці варта ў такім выпадку памяншаць дозу звыклых лекаў?

— Сапраўды, многія пацыенты, якія пакутуюць на артэрыяльную гіпертэнзію, адзначаюць, што ў гарачую пару года лічбы ціску могуць зніжацца. Але памылкова лічыць, што на гэтым фоне магчымая адмена прыёму гіпатэнзійных прэпаратаў. Самастойнае зніжэнне дозы можа прывесці да гіпертанічнага крызу і развіцця ўскладненняў артэрыяльнай гіпертэнзіі. Наконт дозы і схемы прыёму прэпаратаў, якія зніжаюць артэрыяльны ціск, варта пракансультавацца ва ўрача, ні ў якім разе не адмяняючы лячэнне самастойна. Таксама людзям з павышаным артэрыяльным ціскам трэба ўзяць за правіла яго вымярэнне перад прыёмам чарговай дозы лекаў, а таксама пры дрэнным самаадчуванні — галаўным болі, галавакружэнні, млоснасці і інш.

— Як не прапусціць небяспечны стан і на якія сімптомы звяртаць увагу? У якіх выпадках трэба неадкладна звяртацца па медыцынскую дапамогу?

— Нельга заседжвацца на лецішчы ў чаканні палягчэння пры з'яўленні такіх сімптомаў, як боль у грудзях, парушэнне рытму сэрца, здранцвенне і парушэнне рухомасці ў руцэ або назе, парушэнне маўлення, раптоўнае пагаршэнне зроку, вострая боль у руцэ, назе, задышка. Калі з'явіліся падобныя скаргі і сімптомы, неабходна выклікаць хуткую дапамогу або як мага хутчэй звярнуцца да ўрача.

— Пажылыя людзі часта праводзяць усе летнія месяцы на лецішчы ці ў вёсцы. Якія лекі заўсёды трэба мець пры сабе?

— Пры ад'ездзе за горад абавязкова варта пралічыць, ці хопіць лекаў на перыяд адпачынку. У паліклініцы, пры стабільным цячэнні вашага захворвання і падабранай дзейнай схеме лячэння, ёсць магчымасць выпіскі лекавых прэпаратаў на тэрмін да паўгода. Адпраўляючыся на працяглы тэрмін за горад ці на дачу, неабходна ўзяць з сабой не толькі лекі для штодзённага прыёму, але і аптэчку на выпадак неадкладнай дапамогі. Абавязкова таксама мець пры сабе танометр, прэпараты на выпадак празмернага павышэння артэрыяльнага ціску (напрыклад, каптапрыл або максанідзін), нітрагліцэрын (таблеткі ці ў форме спрэю), валідол.

— Што яшчэ можна парэкамендаваць пажылым людзям, якія і ў спякотнае надвор'е працуюць на агародзе?

— Канешне, няправільна нагружаць сябе празмернай працай, асабліва ў гарачыя гадзіны. Зразумела, што неабходна выконваць пэўныя работы, але для іх варта выбіраць ранішнія або вячэрнія гадзіны, калі тэмпература паветра больш камфортная і ніжэйшая сонечная актыўнасць. Абавязкова выконваць пітны рэжым з улікам павышанай тэмпературы паветра, не абмяжоўваць сябе ў вадкасці. Важна карыстацца галаўнымі ўборамі, калі знаходзіцеся на адкрытым сонцы.

СЕЗОН ПАД ГРАДУСАМ

Небяспекі алкаголю ў спякотныя дні

Асноўная небяспека ўжывання спіртных напояў у спякоту — гэта парушэнне тэрмарэгуляцыі і рызыка цеплавога ўдару з-за абязводжвання арганізма. Алкаголь, як вядома, садзейнічае вывядзенню вадкасці з арганізма, з-за чаго павялічваецца рызыка цеплавога ўдару. Чаму не варта імкнуцца наталяць смагу півам ці тонікамі і па якіх прычынах лепш увогуле ўстрымацца ад іх прыёму, расказалі спецыялісты.

Як адзначыў **начальнік Рэспубліканскага цэнтра наркалагічнага маніторынгу і прэвенталогіі РНПЦ псіхічнага здароўя Арцём МАЛМЫГІН,** агульная колькасць асоб, якія знаходзяцца пад дыспансерным наглядам з сіндромам залежнасці ад алкаголю, летась у параўнанні з 2019 годам зменшылася на 3,4 % (у 2019 г. — 154 842 пацыенты, у 2020 г. — 149 538 пацыентаў). За гэты ж перыяд першасная захваральнасць на сіндром залежнасці ад алкаголю знізілася на 20,7 % (у 2019 г. — 15 418 чалавек, у 2020 г. — 12 220 чалавек). У той жа час ужыванне алкаголю застаецца высокім: на аднаго беларуса, старэйшага за 15 гадоў, у год прыпадае больш за 10 літраў. Высокім застаецца і ўзровень смяротнасці ад выпадковых атручванняў.

— Гэта часткова звязана з высокай даступнасцю алкаголю, у тым ліку цэнавай, вялікай доляй моцнага алкаголю ў структуры спажывання, ужываннем яго ў вялікай колькасці і за кароткі прамежак часу, — падкрэсліў Арцём Малмыгін.

Спецыяліст парэкамендаваў катэгарычна ўстрымацца ад выпівак у спякоту:

— Многія лічаць, што ўжыванне такіх алкагольных напояў, як піва, тонікі, віно, дапамагае наталіць смагу, аднак гэта памылка. Алкаголь не аблягчае стан чалавека, а спякота ўзмацняе таксічнае ўздзеянне спіртнога. Ёсць тры прычыны, па якіх непажадана ўжываць спіртное ў спякотныя дні. Па-першае, алкаголь узмацняе смагу, што выклікае абязводжванне і, такім чынам, істотна павялічвае верагоднасць узнікнення цеплавога і сонечнага ўдару, якія суправаджаюцца галаўным болем, слабасцю, ванітамі, непрытомнасцямі, павышэннем тэмпературы цела (часам да 40°С), парушэннямі пульсу, сутаргамі. Акрамя таго, чалавек у стане алкагольнага ап'янення не здольны адэкватна ацэньваць свой стан, ды і сімптомы цеплавога ўдару і алкагольнага ап'янення вельмі падобныя. Па-другое, ужыванне алкаголю ў спякоту рэзка павялічвае нагрузку на сэрца, можа выклікаць гіпертанічны крыз, адным з наступстваў якога з'яўляюцца інфаркт і інсульт. Па-трэцяе, ужыванне алкаголю ў спякоту можа прывесці да абвастрэння хранічных захворванняў.

Арцём Малмыгін звярнуў увагу на некалькі аспектаў, якія патрабуюць абмежавання. У прыватнасці, усім зацікаўленым ведамствам трэба разгледзець забарону продажу моцных напояў маладым людзям да 21 года, а таксама забарону размяшчэння яго ў прыкасавых зонах і рэкламу ў месцах продажу і інтэрнэце.

Сёлета да адміністрацыйнай адказнасці за распіццё алкагольных, слабаалкагольных напояў ці піва ў грамадскім месцы або з'яўленне ў грамадскім месцы ў стане ап'янення прыцягнута больш за 4,3 тысячы грамадзян, паведаміў **начальнік упраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі ГУУС Мінгарвыканкама Сяргей ГАРОХАЎ.** На прафілактычным уліку за неаднаразовае прыцягненне да адміністрацыйнай адказнасці за злоўжыванне спіртным знаходзіцца 2,5 тысячы асоб. Найбольш эфектыўнай мерай з'яўляецца ізаляцыя хранічных алкаголікаў у ЛПП. З пачатку года туды накіравана 410 мінчан, да адпраўкі асуджана яшчэ 356 асоб.

У сваю чаргу **вядучы спецыяліст Мінскай гарадской арганізацыі АСВОД Алена ЖАЛАБКОВІЧ** паведаміла, што купанне ў стане алкагольнага ап'янення — адна з асноўных прычын гібелі людзей на вадаёмах:

— Чалавек на падпітку губляе над сабой кантроль і дрэнна арыентуецца. Яму здаецца мора па калена. Вось чаму нельга купацца ў нецвярозым стане. Па статыстыцы кожны чацвёрты тапелец быў у стане алкагольнага ап'янення.

Алена Жалабковіч адзначыла, што п'яныя нярэдка заплываюць за буйкі, не разлічыўшы свае сілы, і вяртаць іх на бераг даводзіцца ратавальнікам. Таксама садзяцца на катамараны і засынаюць, а судна адплывае далёка ад берага, у такім выпадку зноў патрабуецца дапамога ратавальнікаў. Партрэт чалавека, якому найчасцей патрабуецца дапамога на вадзе, выглядае так: гэта мужчына перадпенсійнага ўзросту, які мае работу.

У сезон

Ці ёсць жыццё без мяса?

Спыталі ў дыетолага, ці варта станавіцца вегетарыянцам — на лета або назаўсёды

Лета — раздолле для вегетарыянцаў. Дарэчы, многія прымаюць рашэнне адмовіцца ад жывёльнай ежы менавіта летам, кажуць дыетолагі. Дык усё ж карысна гэта або шкодна? І ці можна вярнуцца з вегетарыянства да курачкі і адбіўных, калі раптам не спадабаецца? Пра гэта мы спыталі ў намесніка генеральнага дырэктара РНПЦ НАН Беларусі па харчаванні Алены МАРГУНОВАЙ.

Вегетарыянскай дыетай называюць поўную або частковую адмову ад ужывання прадуктаў жывёльнага паходжання. Самыя строгія вегетарыянцы называюцца веганамі. Яны ўжываюць прадукты толькі раслінага паходжання — нават малако, яйкі і мёд для іх непрымальныя, бо вырабляюцца жывёламі. Не кажучы ўжо пра мяса і рыбу. Некаторыя веганы не ядуць нават грыбы, паколькі тыя фармальна не адносяцца да раслінага свету. Вегетарыянцы, што дазваляюць сабе не толькі раслінную ежу, але і малочныя прадукты, называюцца лактавегетарыянцамі. А тыя, хто акрамя малочкі ядуць яшчэ і яйкі, — лактаовавегетарыянцамі. Дыетолагі лічаць гэтыя віды вегетарыянства «абароненымі», таму што з малочнымі прадуктамі і яйкамі арганізм атрымлівае неабходныя амінакіслоты і некаторыя дэфіцытныя пры раслінной дыеце вітаміны. Веганства нутрыцыёлагі адносяць да «неабароненага» тыпу вегетарыянства.

— Той ці іншай разнавіднасці вегетарыянскай сістэмы харчавання прытрымліваецца ў нашай краіне дастаткова шмат людзей. Скажу адразу: я да вегетарыянства стаўлюся асцярожна і не лічу сябе яго прыхільніцай, — адзначае Алена Маргунова. — Многія хваляць вегетарыянскую дыету, распавядаюць, што сталі сябе лепш адчуваць, схуднелі і аздаравіліся. У клінічнай практыцы медыкі часам выкарыстоўваюць вегетарыянскія разгрузачныя дні. Існуюць пэўныя захворванні, пры якіх вегетарыянства паказана, але кароткачасова — як курс лячэння. Аднак, на жаль, нішто не заменіць шэраг амінакіслот, якія можна атрымаць толькі з прадуктаў жывёльнага паходжання. Між тым яны ўбудоўваюцца ва ўсе сістэмы арганізма і ў першую чаргу адказваюць за мышачны каркас нашага цела.

ПЛЮСЫ — РЭАЛЬНЫЯ І ЎЯЎНЫЯ

У адмове ад мяса досыць шмат плюсаў, упэўненыя дыетолагі. У першую чаргу гэта аднаўленне і аздараўленне апорна-рухальнага апарату (з суставаў выводзяцца солі, што памяншае сімптомы многіх захворванняў). Таксама вы заўважыце паляпшэнне работы страўнікава-кішачнага тракту. Зеляніна, садавіна і гародніна — гэта клятчатка, дадайце адсутнасць цяжкай ежы (тлустага мяса, каўбасы), і мы атрымліваем мяккі тэрапеўтычны эфект. Зразумела, яшчэ адзін плюс — досыць хуткая карэкцыя фігуры: каларыйнасць рацыёну рэзка падае, і лішнія кілаграмы сыходзяць. І, нарэшце, вы адчуваеце, што не падтрымліваеце індустрыю гвалту і па меры сіл удзельнічаеце ў барацьбе за экалогію — гэта таксама дадае пазітыву.

Але ёсць у гэтай сістэме харчавання і плюсы ўяўныя, гавораць спецыялісты.

«Улічваючы цэны, вегетарыянская дыета, магчыма, праб'е пралом у вашым бюджэце нават летам — у тым выпадку, калі ў вас няма ўласнага саду-агарода».

— Спачатку многія людзі, якія перайшлі на вегетарыянскі тып харчавання, і асабліва на веганскую яго разнавіднасць, кажуць аб незвычайным прыліве жыццёвых сіл. Справа ў тым, што ў выніку рэзкага абмежавання каларыйнасці рацыёну ў працэсе расшчаплення тлушчавых запасаў утвараюцца кетонавыя целы, якія ўздзейнічаюць на галаўны мозг, выклікаючы адчуванне эйфарыі і лёгкасці. Прыўзняты настрой і прымаецца за вынік аздараўлення.

МІНУСЫ — ДЛЯ ЗДАРОЎЯ І КАШАЛЬКА

Вегетарыянства — гэта не толькі дыета, а вельмі часта яшчэ і лад мыслення, падкрэслівае спецыяліст.

— Нават калі ўрачы знаходзяць відавочныя парушэнні, звязаныя з вегетарыянскай сістэмай харчавання (напрыклад, ацёкі), часам пераканаць людзей у тым, што праблема заключаецца менавіта ў недаатрыманні жывёльнага бялку, практычна немагчыма. Гэта вельмі выразная жыццёвая пазіцыя і той выбар, які кожны робіць сам. Але, на жаль, не заўсёды людзі дасведчаныя аб наступствах, — адзначае суразмоўніца.

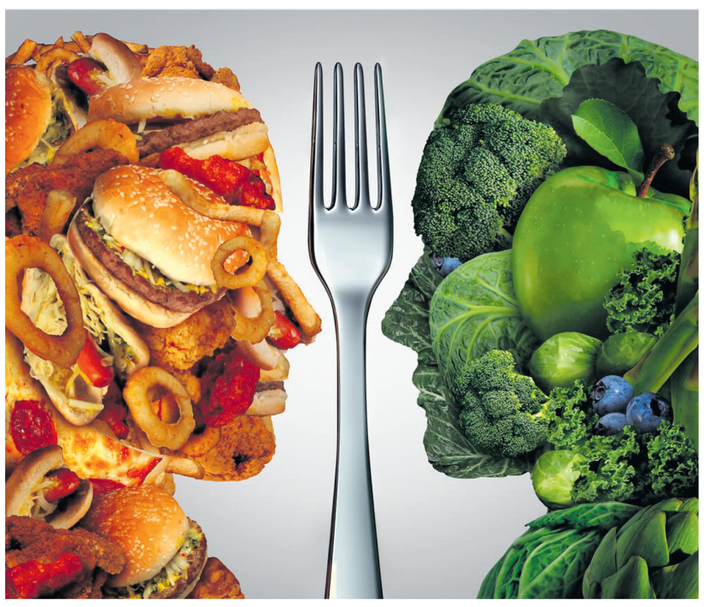

Адмова ад жывёльнай ежы прыводзіць да дэфіцыту некаторых жыццёва важных рэчываў у арганізме. Жалеза, цынк, кальцый, незаменныя амінакіслоты, некаторыя вітаміны (А, В2, У12) або цалкам адсутнічаюць у гародніне, садавіне і зеляніне, або ёсць у недастатковай колькасці, а засвойвае іх наш арганізм з раслінной ежы горш, чым з жывёльнай. І самае галоўнае — гэта недахоп бялку.

— Нават пры рацыёне, багатым яго раслінными крыніцамі, арганізм адчувае недахоп у асноўным будаўнічым матэрыяле для тканак і органаў, — тлумачыць Алена Маргунова. — Ад паступлення бялку залежыць стан імуннай і нават эндакрыннай сістэмы: усе гармоны — бялковыя структуры. Асабліва недахоп бялку заўважны пры строгім вегетарыянстве, калі акрамя мяса забароненыя малочныя прадукты, яйкі і рыба. У выніку працяглага знаходжання на вегетарыянскай дыеце развіваецца жалезадэфіцытная анемія, паколькі дастатковую колькасць жалеза арганізм можа засвоіць толькі з прадуктаў жывёльнага паходжання, у прыватнасці з чырвоных гатункаў мяса.

Як вынік, нават у здаровых людзей у выніку працяглай вегетарыянскай дыеты могуць развівацца дысбіёз, гіпавітаміноз і бялковая недастатковасць (а яе вынік — анемія, ацёкі, хваробы сэрца, сасудаў і нервовай сістэмы).

Акрамя мінусаў для здароўя ёсць таксама і іншыя. Перш за ўсё гэта фінансавы бок пытання. Лета скончыцца, і раслінныя прадукты стануць дарагім задавальненнем. На адных збожжавых і бабовых наўрад ці працягнеш доўга, нават калі дадаць да іх арэхі і сухафрукты (якія таксама нятанныя). Уласна кажучы, улічваючы цэны, вегетарыянская дыета, магчыма, праб'е пралом у вашым бюджэце нават летам — у тым выпадку, калі ў вас няма ўласнага саду-агарода. Мяса таксама абыходзіцца дорага, але раслінная ежы чалавеку, каб адчуваць сябе сытым, патрабуецца значна, значна больш па аб'ёме, чым калі ён мог дазволіць сабе катлетку з гарнірам.

І нават калі домік у вёсцы ёсць, пытанне, чым напоўніць свой рацыён зімой, застаецца адкрытым. Бо кансервы не вітаюцца ў любой вегетарыянскай дыеце. Такое «вегетарыянства» — шлях да страты здароўя. Дамашнія кансерваваныя прадукты — гэта лішак солі і цукру, а ў крамных «закатках» да таго ж можа быць шмат загушчальнікаў, кансервантаў і фарбавальнікаў. Акрамя таго, калі вы вегетарыянец, праблемай становіцца паесці не дома (у дарозе, у кафэ або ў гасцях), ды і купіць дадому спецыяльныя вегетарыянскія прадукты можна толькі ў буйных гіпермаркетах, якія ёсць далёка не ўсюды.

А КАЛІ ТОЛЬКІ НА ЛЕТА?..

— Ці можна вярнуцца з вегетарыянства да больш звыклага для нашых шырот рацыёну і ці шкодна гэта?

— Вярнуцца можна, але гэта павінен быць вельмі паступовы працэс. Калі вы былі вегетарыянцам на працягу доўгага часу, ваша ферментная сістэма перабудавалася і забылася, як ператраўляць жывёльны бялок. Арганізм успомніць, але вяртанне да мясной ежы не павінна быць рэзкім. А вось адмовіцца ад мяса ці проста скараціць яго долю на цёплы сезон, павялічыўшы колькасць раслінной ежы, — гэта хутчэй карысна.

У клінічнай практыцы медыкі часам выкарыстоўваюць вегетарыянскія разгрузачныя дні.

Дарэчы, пераходзіць на раслінную дыету, калі вы ўжо вырашылі правесці гэтае лета без мяса, таксама лепш паступова. Калі на вячэру вы елі бульбу з сардэлькай, а на сняданак — бульбу без сардэлькі, наўрад ці вашай рашучасці хопіць надоўга. Для пачатку зменшыце аб'ём мясных страў у дзённым рацыёне, а таксама колькасць прыёмаў ежы з мясам у тыдзень. Паралельна павялічвайце ў рацыёне колькасць іншых пастаўшчыкоў жывёльнага бялку і амінакіслот — тварагу, сыру, яек.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

У тэму дня

ДАІ РЭКАМЕНДУЕ КІРОЎЦАМ БЫЦЬ АСЦЯРОЖНЫМІ

Як паведаміла дзяржаўтаінспектар АДАІ Партызанскага РУУС Мінска Ганна ЦІХАНОВІЧ у інтэрв'ю карэспандэнту БелТА, ператамленне за рулём — натуральная рэакцыя арганізма на працяглае кіраванне аўтамабілем, звязанае са значнай нервовай нагрузкай. Небяспекі можна чакаць як ад іншых кіроўцаў аўто, якія заснулі за рулём і страцілі кіраванне, так і ад самога сябе, калі не адпачыць перад паездкай і некалькі гадзін запар весці аўтамабіль.

— Ператамленне суправаджаецца дрэнным самаадчуваннем, прытупленнем увагі, зніжэннем канцэнтрацыі, хуткай стамляльнасцю і нават бяссонніцай. Небяспека ДТЗ рэзка ўзрастае пасля 8-10 гадзін бесперапыннага кіравання. Многія шафёры пачынаюць адчуваць стомленасць ужо праз 2-3 гадзіны знаходжання за рулём, і, як правіла, перад паездкай яны не адпачываюць, — кажа дзяржаўтаінспектар АДАІ.

Паводле яе слоў, адна гадзіна ваджэння ва ўмовах інтэнсіўнага руху прыраўноўваецца да шасці гадзін дзейнасці чалавека, занятага цяжкай фізічнай працай. Пры кіраванні аўтамабілем на працягу гадзіны з хуткасцю 100 км/г кіроўца стамляецца гэтак жа, як людзі пасля чатырох гадзін цяжкай разумовай працы. Акрамя таго, на самаадчуванне ўплываюць дрэннае асвятленне дарогі ўначы, неспрыяльныя ўмовы надвор'я, шум і вібрацыі ў кабіне, наступствы ўжывання алкаголю і лекаў. Адсюль узнікаюць няўважлівасць, неасцярожнасць, марудлівасць. Усё гэта ўплывае на бяспеку дарожнага руху: у кіроўцы адзначаецца запозненая рэакцыя на дарожную абстаноўку, знакі, сігналы святлафора, ён з цяжкасцю вытрымлівае хуткасны рэжым і прамалінейнасць руху.

Неабходна рабіць перапынкі, пры ўзнікненні стомленасці спыняцца і адпачываць. Важна ўсведамляць: лепш крыху пазней прыехаць да месца прызначэння, чым трапіць у ДТЗ з-за стомы ці наогул заснуць за рулём.

Банк торговый капитал
Закрытое акционерное общество

Наименование банка: **ЗАО «ТК Банк»**

www.tcbank.by

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ на 31 декабря 2020 года

	Прим.	31 декабря 2020 года	31 декабря 2019 года
АКТИВЫ			
Денежные средства и их эквиваленты	8	7 174	7 292
Средства в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь	9	58	2 411
Кредиты клиентам	11	12 373	3 196
Ценные бумаги	12	39 367	46 153
Кредиты, предоставленные под залог ценных бумаг	10	78 986	64 549
Долгосрочные активы, предназначенные для продажи		438	1 175
Инвестиционная собственность	14	42 646	30 811
Основные средства и нематериальные активы	13	4 064	15 935
Предоплата по налогу на прибыль		15	427
Актив по отложенному налогу на прибыль	15	4 003	2 993
Прочие активы	16	5 323	2 858
ИТОГО АКТИВЫ		**194 447**	**177 800**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Средства финансовых организаций	17	9 502	988
Средства клиентов	18	2 184	2 493
Прочие обязательства	16	5 171	1 102
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		**16 857**	**4 583**
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	19	188 975	188 975
Эмиссионный доход		61	61
Фонд переоценки ценных бумаг		462	(508)
Накопленный убыток		(11 908)	(15 311)
ИТОГО СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		**177 590**	**173 217**
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		**194 447**	**177 800**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

	Прим.	Год, закончившийся 31 декабря 2020 года	Год, закончившийся 31 декабря 2019 года
Процентные доходы	21	10 894	9 148
Процентные расходы	21	(42)	(12)
Чистые процентные доходы	21	**10 852**	**9 136**
Комиссионные доходы	22	177	70
Комиссионные расходы	22	(136)	(99)
Чистые комиссионные доходы	22	**41**	**(29)**
Чистый доход по операциям с финансовыми инструментами, учитываемыми по справедливой стоимости через прибыль или убыток		-	(14 489)
Чистые доходы по операциям с иностранной валютой	23	4 756	(1 748)
Чистые доходы по операциям с финансовыми инструментами, оцениваемыми по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	24	(465)	963
Чистые прочие доходы	25	4 892	8 066
Итого операционные доходы		**20 076**	**1 899**
Чистое изменение резервов под кредитные убытки по финансовым активам		(8 298)	3 998
Чистое изменение резервов под кредитные убытки по прочим активам		179	256
Операционные расходы	26	(9 642)	(9 836)
Прибыль до налогообложения		**2 315**	**(3 683)**
Возмещение по налогу на прибыль		1 088	4 049
Прибыль за год		**3 403**	**366**
ПРОЧИЙ СОВОКУПНЫЙ ДОХОД			
Статьи, которые впоследствии могут быть реклассифицированы в прибыли или убытки:			
Чистое изменение справедливой стоимости финансовых активов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		627	12 525
Чистый результат, перенесенный в прибыль или убыток по финансовым активам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		423	74
Отложенный налоговый актив		(119)	(3 265)
Изменение резервов под кредитные убытки по ценным бумагам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		39	434
Итого прочий совокупный убыток, который может быть реклассифицирован в прибыли или убытки		**970**	**9 768**
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД		**4 373**	**10 134**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

	Уставный капитал	Эмиссионный доход	Фонд переоценки ценных бумаг	Накопленный убыток	Итого собственный капитал
Остаток на 1 января 2019 года	**188 975**	**61**	**(10 276)**	**(15 677)**	**163 083**
Совокупный доход за год	**-**	**-**	**9 768**	**366**	**10 134**
Прибыль за год	-	-	-	366	**366**
Прочий совокупный доход	-	-	9 768	-	**9 768**
Остаток на 31 декабря 2019 года	**188 975**	**61**	**(508)**	**(15 311)**	**173 217**
Совокупный доход за год	**-**	**-**	**970**	**3 403**	**4 373**
Прибыль за год	-	-	-	3 403	**3 403**
Прочий совокупный доход	-	-	970	-	**970**
Остаток на 31 декабря 2020 года	**188 975**	**61**	**462**	**(11 908)**	**177 590**

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за год, закончившийся 31 декабря 2020 года

	Прим.	Год, закончившийся 31 декабря 2020 года	Год, закончившийся 31 декабря 2019 года
Денежные потоки от операционной деятельности			
Проценты полученные		11 484	7 656
Проценты уплаченные		(5)	(12)
Комиссии полученные		177	70
Комиссии уплаченные		(136)	(99)
Реализованный результат по операциям с иностранной валютой		525	167
Реализованный результат по операциям с ценными бумагами		(465)	963
Прочие полученные доходы		4 654	7 947
Прочие уплаченные расходы		(6 830)	(7 697)
Уплаченный налог на прибыль		-	(754)
Движение денежных средств, полученных от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**9 404**	**8 241**
Увеличение/ (уменьшение) операционных активов			
Средства в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь		2 459	7 232
Кредиты, предоставленные под залог ценных бумаг		(14 774)	(18 430)
Кредиты клиентам		(9 304)	(1 338)
Прочие активы		(8)	4 161
Чистое увеличение операционных обязательств			
Средства финансовых организаций		(400)	(11 465)
Средства клиентов		(999)	(5 614)
Прочие обязательства		907	1 042
Чистое движение денежных средств от операционной деятельности		**(12 715)**	**(16 171)**
Денежные потоки от инвестиционной деятельности			
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(654)	(783)
Поступления от реализации основных средств и нематериальных активов		582	1
Приобретение инвестиционной собственности		(518)	(926)
Покупка ценных бумаг		(13 515)	(305 382)
Продажа ценных бумаг		26 006	319 694
Чистое движение денежных средств от инвестиционной деятельности		**11 901**	**12 604**
Чистое уменьшение денежных средств и их эквивалентов		**(814)**	**(3 567)**
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		750	(674)
Эффект ожидаемых кредитных убытков на денежные средства и их эквиваленты		54	15
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного года	**8**	**7 292**	**11 518**
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного года	**8**	**7 174**	**7 292**

Прилагаемые примечания составляют неотъемлемую часть данной консолидированной финансовой отчетности.

Подписано и утверждено к выпуску от имени Правления Банка:

Хайновский С.Ф. Председатель Правления

Тиванова Н.А. Главный бухгалтер

ФБК
ФБК БЕЛ

PKF

Исх. № 05-01/69 от «21» мая 2021 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА

Акционерам, Наблюдательному Совету и Правлению Закрытого акционерного общества «ТК Банк»

Мнение

Мы провели аудит прилагаемой консолидированной финансовой отчетности Закрытого акционерного общества «Банк торговый капитал» и его дочерних предприятий (далее – Группа), состоящей из консолидированного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2020 года, консолидированного отчета о совокупном доходе, консолидированного отчета об изменениях в капитале и консолидированного отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к консолидированной финансовой отчетности, включая краткий обзор основных положений учетной политики.

По нашему мнению, консолидированная финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных аспектах консолидированное финансовое положение Группы по состоянию на 31 декабря 2020 года, а также ее консолидированные финансовые результаты и консолидированное движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – МСФО).

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, Международными стандартами аудита (далее – МСА). Наша ответственность в соответствии с этими правилами и стандартами описана далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности» данного аудиторского заключения.

Мы независимы по отношению к Группе в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров Совета по международным стандартам этики для бухгалтеров (далее – Кодекс СМСЭБ) и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту финансовой отчетности в Республике Беларусь, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с Кодексом СМСЭБ.

Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Важные обстоятельства

Мы обращаем внимание на ограничение лицензионных полномочий ЗАО «ТК Банк», а также на внешние обстоятельства, которые влияют на деятельность ЗАО «ТК Банк», описанные в Примечании 2 к консолидированной финансовой отчетности. Мы не выражаем модифицированное аудиторское мнение в связи с этими вопросами.

Ключевые вопросы аудита отчетности

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для проводимого аудита финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой финансовой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах.

Резерв под ожидаемые кредитные убытки по средствам в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь, кредитам, предоставленным под залог ценных бумаг, и кредитам клиентам в соответствии с МСФО 9 «Финансовые инструменты».

В связи со значимостью средств в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь и кредитов клиентам и важностью профессиональных суждений и оценок, которые используются в отношении оценки ожидаемых кредитных убытков, в соответствии с новым стандартом МСФО 9 «Финансовые инструменты» данный вопрос является ключевым вопросом аудита.

Выявление признаков обесценения, факторов значительного увеличения кредитного риска, определение значений вероятности дефолта и уровня потерь при дефолте, определение возмещаемой стоимости и прогнозирование макроэкономических показателей являются процессом, который включает значительное использование профессионального суждения.

Оценка резерва под ожидаемые кредитные убытки предполагает использование методик оценки, включая внутренние кредитные рейтинги для определения вероятности дефолта, исторические данные для определения уровня потерь при дефолте, а также прогнозирование макроэкономических показателей. Факторы значительного увеличения кредитного риска также носят субъективный характер и основаны на увеличении кредитного риска по внутренним рейтингам, длительности просроченной задолженности и иных показателях.

Использование различных моделей и допущений может существенно повлиять на уровень резерва под ожидаемые кредитные убытки по средствам в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь и кредитам клиентам.

Примечание 4 «Принципы учетной политики», Примечание 5 «Существенные оценки и профессиональные суждения в применении учетной политики», Примечание 9 «Средства в финансовых организациях и Национальном банке Республике Беларусь», Примечание 10 «Кредиты, предоставленные под залог ценных бумаг», Примечание 11 «Кредиты клиентам» и Примечание 27 «Система управления рисками», включенные в консолидированную финансовую отчетность, содержат информацию о резерве под ожидаемые кредитные убытки, а также подход руководства к оценке и управлению кредитным риском.

В ходе наших аудиторских процедур мы рассмотрели и оценили методики Группы по оценке резервов под ожидаемые кредитные убытки по средствам в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь, кредитам, предоставленным юридическим и физическим лицам.

Мы рассмотрели факторы кредитного риска, используемые Группой для определения значительного увеличения кредитного риска.

Мы проанализировали рейтинговые модели, ключевые исходные данные и допущения, а также модели вероятности дефолта, уровня восстановления и коэффициента макропрогноза, используемые для расчета ожидаемых кредитных убытков.

Мы протестировали (на выборочной основе) модели оценки выбранных нами средств в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь и кредитов. Наша работа включала оценку, являются ли модели и использованные данные приемлемыми, повторение отдельных расчетов, а также различные аналитические и другие процедуры.

Мы проанализировали информацию о резерве под ожидаемые кредитные убытки по средствам в финансовых организациях и Национальном банке Республики Беларусь и кредитам клиентам, раскрытую в примечаниях к консолидированной финансовой отчетности.

Ответственность руководства и лиц, отвечающих за корпоративное управление, за консолидированную финансовую отчетность

Руководство Группы несет ответственность за подготовку и справедливое представление данной консолидированной финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности, а также за систему внутреннего контроля, необходимую, по мнению руководства, для подготовки консолидированной финансовой отчетности, которая не содержит существенных искажений в результате недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке консолидированной финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Группы продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Группу, прекратить ее деятельность, или когда отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, отвечающие за корпоративное управление, несут ответственность за надзор за подготовкой консолидированной финансовой отчетности.

Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что консолидированная финансовая отчетность не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, МСА, всегда выявляет существенные искажения при их наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой консолидированной финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, МСА, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения консолидированной финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибки, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Группы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность бухгалтерских оценок и соответствующего раскрытия информации, подготовленного руководством;
- делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, а на основании полученных аудиторских доказательств – вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности Группы продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в консолидированной финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Группа утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;
- проводим оценку представления консолидированной финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли консолидированная финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление;
- получаем достаточные надлежащие аудиторские доказательства в отношении финансовой информации организаций и хозяйственной деятельности внутри Группы, чтобы выразить мнение о консолидированной финансовой отчетности. Мы отвечаем за общее руководство, контроль и проведение аудита Группы. Мы являемся единолично ответственными за наше аудиторское мнение.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, отвечающими за корпоративное управление, и руководством, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в процессе аудита.

Мы также предоставляем лицам, отвечающим за корпоративное управление, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали этих лиц обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудиторов, а в необходимых случаях – о соответствующих мерах предосторожности.

Из тех вопросов, которые мы довели до сведения лиц, отвечающих за корпоративное управление, мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период и, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита. Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском заключении, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законом или нормативным актом, или когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информация о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем заключении, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Руководитель задания,
Заместитель директора ООО «ФБК-Бел» А.Г. Петух

Руководитель аудиторской группы,
Аудитор И.Н. Федорова

«21» мая 2021 года

Сведения об аудируемом лице
Закрытое акционерное общество «ТК Банк» (ЗАО «ТК Банк»);
Республика Беларусь, 220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 65А;
сведения о государственной регистрации: зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 807000163;
УНП 807000163.

Сведения об аудиторе
Общество с ограниченной ответственностью «ФБК-Бел» (ООО «ФБК-Бел»);
Республика Беларусь, 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22А, пом. 201-11;
сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Минским горисполкомом 06 февраля 2009 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690398039;
УНП 690398039.

Дата подписания аудиторского заключения «21» мая 2021 года.

Аудиторское заключение получено «21» мая 2021 года.

Председатель Правления ЗАО «ТК Банк», С.Ф. Хайновский

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Рули на драйве»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Рули на драйве» (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Рули на драйве» (далее – Рекламная игра).

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры является ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ», Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Краснозвёздная, 18б, 7-й этаж, к. 25, пом. 701, УНП 190771520, зарегистрированное Минским горисполкомом Республики Беларусь решением от 02.11.2006, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190771520.

2. Участники Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре приглашаются все физические лица, держатели банковских платежных карточек «Драйв» международной платежной системы Visa, эмитированных ОАО «Белагропромбанк». Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также члены комиссии по проведению Рекламной игры.

3. Наименование Рекламной игры: «Рули на драйве».

4. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

5. Срок начала Рекламной игры: 15 июля 2021 года.

6. Срок окончания Рекламной игры: 29 октября 2021 года.

7. Наименование товаров (работ, услуг), в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.

Рекламная игра проводится в целях стимулирования безналичных расчетов физическими лицами с использованием банковских платежных карточек «Драйв» международной платежной системы Visa, эмитированных ОАО «Белагропромбанк» (далее – Карточка).

7.1. При использовании в Правилах термин **«Карточка»** используется в значении, определенном статьей 273 Банковского кодекса Республики Беларусь: «Банковская платежная карточка – платежный инструмент, обеспечивающий доступ к банковскому счету, счетам по учету банковских вкладов (депозитов), кредитов физического или юридического лица для получения наличных денежных средств и осуществления расчетов в безналичной форме, а также обеспечивающий проведение иных операций в соответствии с законодательством Республики Беларусь».

8. Призовой фонд Рекламной игры.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств и имущества Организатора в размере **6 224 (Шесть тысяч двести двадцать четыре) белорусских рубля 10 копеек.** Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры

№	Наименование приза	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. рублей	Всего, бел. рублей
1	Подарочная карта номиналом 200 белорусских рублей на приобретение нефтепродуктов, товаров и услуг в сети АЗС «Газпромнефть-Белнефтепродукт». Срок действия – до 23.12.2021 включительно	30	200,00	6 000,00
	Денежные средства		7,47	224,10
	ИТОГО			**6 224,10**

9. Порядок участия в Рекламной игре.

9.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 15.07.2021 по 15.09.2021 включительно (далее – Период участия):

9.1.1. Являться или стать держателем Карточки;

9.1.2. С соблюдением правил пользования Карточкой за весь Период участия совершить одну или несколько безналичных операций, на общую сумму не менее 500,00 (пятисот) белорусских рублей по оплате товаров/работ/услуг на территории Республики Беларусь, за исключением операций, указанных в п. 9.4 Правил.

9.1.3. Дать согласие на участие в Рекламной игре, а также на предоставление ОАО «Белагропромбанк» Организатору своих персональных данных и информации, составляющей банковскую тайну. Согласие подтверждается (выражается) Участником заключением (наличием) договора текущего (расчетного) банковского счета, к которому выпускается Карточка.

9.2. Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное число раз, совершая новые безналичные операции согласно п. 9.1.2 настоящих Правил.

9.3. Участнику присваивается один Номер участника для розыгрыша призов за каждые 500,00 (пятьсот) белорусских рублей безналичных операций, совершенных согласно Правилам с 15.07.2021 по 15.09.2021.

9.4. Не являются основанием для участия в Рекламной игре:

- безналичные операции, совершенные ранее 00.00.00 15.07.2021 и позднее 23.59.59 15.09.2021 (до и после Периода участия);
- безналичные операции по оплате налогов, штрафов и иных обязательных платежей;
- безналичные операции, совершенные в организациях торговли (сервиса) категории АЗС (МСС коды: 5172 нефть и нефтепродукты; 5541 заправочные станции/станции техобслуживания, с дополнительными услугами или без; 5542 автоматические заправочные станции; 5983 горючее топливо – уголь, мазут, сжиженная нефть, древесина);
- безналичные операции по оплате коммунальных платежей;
- безналичные операции по снятию наличных денежных средств;
- безналичные операции по переводу денежных средств с одной банковской платежной карточки на другую банковскую платежную карточку;
- безналичные операции по погашению кредитов, пополнению вкладов, приобретению электронных денег;
- безналичные операции по размещению депозитов и оплате банковских комиссий.

9.5. Организатор оставляет за собой право проверки данных о достоверности совершенных безналичных операций Участниками Рекламной игры, в том числе обратиться в ОАО «Белагропромбанк» в целях проверки безналичных операций, участвующих в Рекламной игре.

10. Место, дата, время и порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры:

Розыгрыш призов проходит по адресу: Республика Беларусь, город Минск, ул. Кальварийская, 21 в соответствии с датой и временем, указанными в Таблице 2.

Розыгрыш призов проводится открыто, с возможностью присутствия Участников Рекламной игры.

10.1. Розыгрыш призов проводится согласно следующему графику:

Таблица № 2. Розыгрыши призов

Дата и время розыгрыша	Период совершения безналичных операций	Призы
24.09.2021 12:00	с 15.07.2021 по 15.09.2021	Подарочная карта номиналом 200 белорусских рублей на приобретение нефтепродуктов, товаров и услуг в сети АЗС «Газпромнефть-Белнефтепродукт». Срок действия – до 23.12.2021 включительно и денежные средства в размере 7,47 бел. руб. – 30 штук

10.2. Для осуществления розыгрыша призов Организатор формирует Список, в котором за каждые 500,00 (пятьсот) белорусских рублей безналичных операций, совершенных согласно Правилам, присваивает Номер Участника для розыгрыша призов по фамилии, имени и отчеству (при наличии) участников по алфавиту.

Все Номера Участников для розыгрыша призов имеют одинаковую разрядность.

10.2.1. Список для розыгрыша призов содержит следующую информацию: Номер Участника, фамилию, имя, отчество (при наличии) Участника.

10.3. Для проведения розыгрыша Организатор использует лототрон и набор шаров в количестве 10 (десяти) штук с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти) включительно. Определение выигрышных Номеров Участников происходит путем их формирования слева направо из цифр на шарах, поочередно извлекаемых из лототрона.

10.3.1. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Номера Участника Организатор помещает в лототрон шары с цифрами от 0 (нуля) до цифры, соответствующей первой слева цифре последнего по порядку номера в Списке. Организатор извлекает из лототрона один шар. Цифра вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного Номера Участника.

10.3.2. После этого в лототрон загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, который определяет цифру следующего разряда выигрышного Номера Участника. Производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах Номеров Участников. При наличии совпадения цифра вытянутого шара записывается в соответствующий разряд выигрышного Номера Участника – и шар возвращается в лототрон; в противном случае – извлеченный шар с цифрой не возвращается в лототрон, и Организатор извлекает следующий шар до получения нужного совпадения.

10.3.3. Шары извлекают до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадает в диапазон цифр соответствующих разрядов Номеров Участников в Списке. Таким образом формируются все выигрышные Номера Участников.

10.4. При проведении розыгрыша Организатор дополнительно определяет по одному резервному победителю для каждого приза. Резервным победителем становится следующий за выигрышным по Списку Номер Участника, принадлежащий другому Участнику.

10.5. Результат Розыгрыша в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрыша, который подписывается присутствующими на заседании членами комиссии по проведению Рекламной игры.

11. Порядок уведомления Победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрышей.

11.1. Организатор уведомляет Победителей о выигрыше по телефонному номеру, указанному Участником при оформлении Карточки, не позднее 01.10.2021, а также дополнительно может извещать Победителей письмом по адресу, указанному Участником при оформлении Карточки, не позднее 13.10.2021.

11.2. Для получения призов победителям либо их представителям необходимо прибыть в офис Организатора по адресу: г. Минск, ул. Кальварийская, 21 не позднее 22.10.2021, предварительно согласовав с Организатором дату и время прибытия по телефону +375 44 555 11 66. При себе победителю необходимо иметь документ, удостоверяющий личность, для предоставления Организатору и использования данных при оформлении необходимых документов в рамках Рекламной игры. Копии данного документа Организатор оставляет у себя.

11.3. Приз не вручается Победителю (основному), а вручается резервному победителю в случае, если Победитель (основной):

11.3.1. отказывается от получения приза, о чем письменно извещает Организатора;

11.3.2. нарушает (не выполняет) условия Правил, в том числе не прибывает для получения приза или не предоставляет необходимые документы для получения приза, в сроки и в порядке, установленные Правилами;

11.3.3. не выходит на связь с Организатором.

11.4. Резервные Победители, которым перешло право на получение приза, уведомляются об этом не позднее 26.10.2021, по номерам телефонов.

Резервные Победители должны выполнить действия, перечисленные в пункте 11.2 Правил, не позднее 29.10.2021. Призы будут выданы резервным Победителям не позднее 29.10.2021 включительно.

В случае если резервный Победитель не выполнит действия в обозначенный срок, он утрачивает право на получение приза. Призы остаются в распоряжении Организатора.

11.5. Выдача призов представителям Победителей осуществляется по нотариально удостоверенной доверенности.

11.6. Призы не подлежат замене. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена количеством и видом призов, указанных в Правилах.

11.7. При получении призов победители несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога проводятся в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь, и осуществляются Организатором. Удержание с Победителей подоходного налога, исчисленного Организатором в соответствии с законодательством Республики Беларусь, производится Организатором (выступающим налоговым агентом) в момент выдачи призов из денежной части призов (денежная часть приза удерживается Организатором для уплаты подоходного налога в установленном размере).

12. Комиссия по проведению Рекламной игры.

12.1. Для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

1. Коркина Мария Юрьевна, специалист по работе с клиентами, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ»;
2. Малышко Галина Геннадьевна, маркетолог, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ»;
3. Атрашкевич Екатерина Владимировна, специалист по работе с клиентами, ООО «ГРУППА КОМПАНИЙ ТДИ»;
4. Шорр Полина Андреевна, специалист по работе с клиентами, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ»;
5. Будникова Юлия Олеговна, начальник отдела по организации и проведению рекламных акций и промомероприятий, ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ».

13. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

13.1. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

13.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» в срок до 28.10.2021 включительно.

13.3. Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на интернет-сайте **belapb.by,** а также по телефону горячей линии **+375173887696** с 9.00 до 21.00 без выходных.

14. Прочие условия.

14.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

14.2. Участники Рекламной игры, претендующие на получение призов, обязуются предоставить все необходимые документы для получения призов.

14.3. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре, в том числе по радио, телевидению, в Интернете и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления рекламных материалов для размещения их в средствах массовой информации и на интернет-ресурсах, не требуя за это какого-либо вознаграждения в рамках данной Рекламной игры. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее участники соглашаются с тем, что в рамках данной Рекламной игры их имена, фамилии, отчества, образы (изображения), аудио- и видеоинтервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором и Заинтересованным лицом. Все права, в том числе исключительные права, на такие материалы будут принадлежать Организатору и Заинтересованному лицу. Участвуя в Рекламной игре, Участники дают согласие на сбор, хранение, обработку и передачу их персональных данных для целей Рекламной игры.

14.4. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при его использовании Участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.) и почтовой службы (сроки доставки писем и т. д.)

14.5. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.

14.6. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

14.7. Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Краснозвёздная, 18б, 7-й этаж, к. 25, пом. 701.

Свидетельство № 4033 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 9 июля 2021 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Департамент па канторных панорах Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь ЗАРЭГІСТРАВАНА 07 ліпеня 21 Прамінчык Ігольнік

УТВЕРЖДЕНО решением Общего собрания участников Общества с ограниченной ответственностью «Билдинг Девелопмент» (Протокол от 02.07.2021 № 03)

ИЗМЕНЕНИЯ в Решение о первом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Билдинг Девелопмент»

1. Внести следующие изменения в Решение о первом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Билдинг Девелопмент» (ООО «Билдинг Девелопмент») (далее – Эмитент), утвержденное решением Общего собрания участников ООО «Билдинг Девелопмент» 18.05.2021 (Протокол от 18.05.2021 № 02) (далее – Решение о выпуске облигаций):

1.1. Пятый абзац подпункта 7.1.1. пункта 7. «Условия размещения облигаций.» Решения о выпуске облигаций изложить в следующей редакции:

«Дата окончания размещения облигаций – 30.07.2021, если иная дата не будет определена уполномоченным органом Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством Республики Беларусь о ценных бумагах.».

1.2. Подпункт 7.1.2. пункта 7. «Условия размещения облигаций.» Решения о

Вандроўка па горадзе

Які след пакінула Бона Сфорца,

хто быў першы бібліятэкар і куды зніклі помнікі Сталіну

Усё гэта ў новых маршрутах, якія распрацавалі ў Гродзенскай абласной бібліятэцы імя Яўхіма Карскага

Аказваецца, менавіта ў Гродне ўпершыню пачалі брукаваць вуліцы, тут з'явіўся першы ў Беларусі водаправод і знаходзіцца самы старажытны гадзіннікавы механізм у Еўропе. Супрацоўнік аддзела краязнаўства, атэставаны экскурсавод, падчас вандроўкі знаёміць гродзенцаў з цікавымі фактамі з гісторыі абласнога цэнтра. Усе аглядныя лекцыі аб'яднаныя агульнай назвай — «Падарожжа па горадзе». Карэспандэнт «Звязды» таксама далучылася да групы і даведалася аб незвычайным мінулым сучасных вуліц і тых знакамітых асобах, якія пакінулі тут свой след.

Імем нязломнага генерала

Мы пачынаем наш рух з вуліцы Карбышава. Адпраўны пункт — будынак абласной бібліятэкі. Дарэчы, адзін з маршрутаў распрацаваны і па самой установе. Будынак належаў польскаму банку і быў першым шматпавярховікам горада ў 30-я гады мінулага стагоддзя. З тых часоў тут захаваліся шыкоўныя лямпы і сейфавыя дзверы.

Супрацоўнік бібліятэкі Іна МІЦКЕВІЧ пачынае аповед пра вуліцу, якая сёння носіць імя славутага генерал-лейтэнанта і ваеннага інжынера-фартыфікатара Дзмітрыя Карбышава. Вайна застала яго ў Гродне, ён прыязджаў сюды інспектаваць будаўніцтва 68-га ўмацаванага гродзенскага раёна — так званай лініі Молатава. Пры спробе выйсці з акружэння быў цяжка кантужаны ў баі і ў непрытомным стане захоплены ў палон.

Немцы імкнуліся перацягнуць яго на свой бок, ад адміністрацыі лагераў ён атрымліваў прапановы супрацоўнічаць, яго імкнуліся ачарніць, але ён быў нязломны, загінуў зімой 1945 года падчас катавання халоднай вадой на марозе. Дзмітрыя Карбышава называюць «ледзяным генералам», яго імем вуліцу назвалі ў сярэдзіне 1960-х гадоў.

Назва вуліцы часта мянялася з-за змены ўлады. Падчас Першай сусветнай вайны горад амаль пяць гадоў знаходзіўся пад уладай кайзераўскай Германіі, тады яна была Hohensteiner Str., пасля Другой сусветнай вайны — вуліца Камінтэрна. А яшчэ раней, у XIX стагоддзі, называлася Падвальнай, таму што знаходзілася пад валамі — фартыфікацыйнымі збудаваннямі. Тады гэта быў ускрай горада, цяпер — гістарычны цэнтр.

Чым не падабалася Іванаўская?

Такая вуліца знаходзіцца непадалёк і сёння носіць імя нямецкага камуніста 30-х гадоў мінулага стагоддзя Эрнста Тэльмана. Але раней у яе таксама было некалькі назваў. Напрыклад, з 20-х гадоў мінулага стагоддзя насіла імя прэзідэнта ЗША Герберта Гувера. З гэтым звязана пэўная гісторыя. Вось што расказала Іна Міцкевіч:

— Калі тут у 1920-я гады быў голад, польскія дзеці напісалі ліст ў гуманітарную арганізацыю ЗША, дзе ў той час працаваў будучы прэзідэнт. Гувер адказаў, і ў краіну, і ў наш горад была выслана дапамога. Удзячныя гродзенцы вырашылі назваць яго імем вуліцу, якая да гэтага, між іншым, мела дрэнную славу.

Чым не падабалася гараджанам Іванаўская? Назву гэтую яна атрымала ў канцы XIX стагоддзя падчас уваходжання ў склад Расійскай імперыі і сярод гродзенцаў яшчэ называлася «вуліцай чырвоных ліхтароў». Тады ў горадзе было шмат ваенных, якія ўзводзілі ўмацаванні Гродзенскай крэпасці. На перыяд будаўніцтва колькасць ваенных будаўнікоў была нават большая, чым жыхароў горада, у сувязі з чым пачала расці колькасць дамоў распусты. Нумары здаваліся і ў гасцініцы «Раяль», якая знаходзілася побач. Будынак, дарэчы, захаваўся, у савецкія часы тут быў рэстаран, а нядаўна аб'ект выкупіў прыватны інвестар і вядзе там капітальны рамонт. Вуліца Тэльмана вядомая сёння тым, што тут знаходзіцца шмат праваахоўных устаноў.

Арбат і Брадвей у адным флаконе

Праз колькі метраў выходзім на цэнтральную вуліцу горада — Савецкую. Гэта, што называецца, мясцовы Арбат, бо яна толькі для пешаходаў. Яшчэ яе можна назваць тутэйшым Брадвеем з-за вулічных музыкаў. Ва ўтульных дворыках часта праходзяць танцавальныя імпрэзы.

Першапачаткова вуліца была брукаваная. Ад Іны Міцкевіч даведваемся, што менавіта Гродна пачаў першы ў Беларусі брукаваць вуліцы. Гэта адбылося яшчэ ў XVI стагоддзі па загадзе каралевы Боны Сфорцы, жонкі караля Рэчы Паспалітай Сігізмунда, якая часта тут бывала. Напрыклад, у Мінску брук сталі класці толькі ў канцы XIX стагоддзя. Праўда, сёння на Савецкай ў Гродне ляжыць плітка вырабу 30-х гадоў мінулага стагоддзя, і рабілася яна тут, на заводзе каля Нёмана. Плітка клалася па дыяганалі, каб швы не разбівалі коламі.

Адметнасць гэтага месца — балконы, якія захаваліся на старых будынках. Раней іх было значна больш. Аказалася, што многія знікалі пры рэканструкцыі. Некаторыя потым знаходзілі на сучасных катэджах. Кошт такога балкона — ад некалькіх тысяч долараў. На адным з падобных старых балконаў кожны аўторак увечары праходзіць невялікі канцэрт артыстаў абласной філармоніі.

У цэнтры вуліцы — звычайная на від цырульня. Яна вядомая тым, што тут пастаянным кліентам быў Васіль Быкаў, які жыў у Гродне амаль 30 гадоў. Праўда, цяпер цырульня зачыненая. А нядаўна ў дворыку вуліцы Савецкай з'явілася пано, дзе вядомы пісьменнік стаіць у гарадскім асяроддзі з кнігай у руках.

Бадай што, адзіны на ўсю вуліцу помнік прысвечаны маршалу Васілю Сакалоўскаму, Герою Савецкага Саюза, ураджэнцу Гродзеншчыны. Гэта знакавая мясціна часта з'яўляецца арыенцірам для сустрэч, а да вайны тут стаяў помнік Сталіну ў горадзе, дарэчы, іх было восем помнікаў. Пасля 1950-х гадоў іх ліквідавалі. Як казаў адзін пажылы гродзенец, раней для гэтага не было спецыяльнай тэхнікі, таму, помнік Сталіну, што стаяў на Савецкай, магчыма, проста закапалі побач. Факт не пацверджаны, але ніхто і не правяраў.

У канцы вуліцы, якраз перад плошчай Савецкай, не так даўно ўстаноўлены помнік святому Губерту — ахоўніку горада. Цікава, што на гербе горада Гродна — выява не самога святога, а аленя з крыжом паміж рагамі, які сустрэўся Губерту на паляванні.

Публічная бібліятэка ў... манастыры

Як прадстаўнік бібліятэчнай справы Іна Міцкевіч не можа не спыніцца каля былога дамініканскага манастыра — самага доўгага будынка на вуліцы Савецкай. Праўда, цяпер аб манастырскім укладзе тут нічога не нагадвае, але гісторыя кажа аб тым, што ордэн дамініканцаў займаўся ў горадзе адукацыйнай дзейнасцю. Гэта была элітная ўстанова з вельмі багатай бібліятэкай, лабараторыяй, абсерваторыяй. Напэўна, тут і знаходзілася памяшканне для грамадскай бібліятэкі, бо першым яе бібліятэкарам быў манах-дамініканец, выкладчык дамініканскай гімназіі і павятовага вучылішча, прарэктар мужчынскай гімназіі Кандыд Зялёнка. Публічная бібліятэка была першая не толькі ў горадзе, але і на тэрыторыі сучаснай Беларусі.

Увогуле, гістарычны цэнтр вельмі добра захаваўся. Гродна — самы насычаны горад у Беларусі па колькасці помнікаў культуры і архітэктуры, а трыста гектараў старога цэнтра маюць міжнародны ахоўны статус.

Малюнак вуліц застаўся яшчэ з XV-XVI стагоддзяў, таму ў цэнтры ў асноўным аднабаковы рух і як вынік — аўтамабільныя заторы. Гэта даніна таму, што сучасныя аўто ездзяць па сярэднявечным горадзе.

Практычна на кожным будынку пасведчанне гісторыка-культурнай каштоўнасці. Хоць многія збудаванні пасля рэканструкцыі займелі сучасны выгляд, але сцены ці скляпы там могуць быць старажытныя.

Што рабіў у Гродне Пётр I

Як толькі мы выйшлі на плошчу Савецкую, пачулі бой гадзінніка. Некалі ён быў на гарадской ратушы, а цяпер устаноўлены на Фарным касцёле. Наколькі гадзіннік старажытны, сведчыць дакумент 1540 года, дзе даецца загад на яго рамонт.

— Атрымліваецца, што ўжо тады ён не толькі працаваў, але і зламаўся, — распавядае наш гід. — Вось такі ўзрост механізма — самага старога ў Еўропе. Цяпер ён адлічвае час на вежы Кафедральнага сабора святога Францыска Ксаверыя. Праўда, тут новы цыферблат. Яго зрабілі ў 90-я гады мінулага стагоддзя. Тады ж сталі спрабаваць завесці гадзіннік, які прастаяў амаль цэлае стагоддзе. І гэта атрымалася. Таму механізм не мянялі. За работай яго назірае захавальнік (такая пасада значыцца ў працоўнай кніжцы), які два разы на дзень падымаецца па 130 прыступках, каб выконваць сваю работу.

З'яўленне храма звязанае з прыходам у горад іезуітаў, якіх запрасіў Стафан Баторый, кароль Рэчы Паспалітай. Так ён укладваў інвестыцыі, кажучы па-сучаснаму, у адукацыю. Быў пабудаваны калегіум, дзе змаглі вучыцца бясплатна прадстаўнікі ўсіх саслоўяў. Касцёл мае тытул малой базілікі, у Беларусі толькі тры такія храмы (у Расіі — адзін), якія ніколі не зачыняліся і маюць найбольшую колькасць паломнікаў. На яго асвячэнні ў 1705 годзе прысутнічалі кароль Аўгуст II і расійскі цар Петр I.

Дарэчы, тут жа на плошчы ёсць і сучасны гадзіннік, праўда, сонечны. Ён знаходзіцца на месцы старажытнага рыначнага калодзежа.

Усе дарогі вядуць у палац

Збочваем на вуліцу Замкавую. Яна прымыкае да Савецкай плошчы і вядзе да вытокаў Гродна — Замкавай гары, адкуль і пачаўся горад. Месца вельмі зручнае, на беразе Нёмана, схіл якога быў заслонай ад ворагаў. Тут князь Усеваладка ў XII стагоддзі і пачаў будаваць абарончы замак. У гэтым жа стагоддзі была ўзведзена Каложская царква, якая захавалася да нашых дзён, а вось замкі разбураліся і зноў будаваліся.

У Старым замку цяпер вядзецца маштабная рэканструкцыя, ён цалкам адновіцца і прыме выгляд прыгожага палаца часоў Стафана Баторыя. Менавіта ён зрабіў тут сваю рэзідэнцыю ў XVI стагоддзі, тут сустрэў свой апошні дзень. Ён хацеў быць пахаваным у Гродне, і некаторы час яго цела захоўвалася ў Фары Вітаўта, але потым труну вывезлі ў польскі Кракаў, дзе знаходзіцца пахавальня каралёў і знакамітых асоб. Але дагэтуль ходзіць паданне, што сэрца Стафана Баторыя засталося тут, у яго любімым Гродне.

Насупраць Старога замка знаходзіцца Новы. Знешне ён не такі велічны, але цікавы сваёй гісторыяй. Менавіта тут прайшоў знакаміты Маўклівы сейм 1793 года, які завяршыў Другі падзел Рэчы Паспалітай, калі значная тэрыторыя адышла Расійскай імперыі і Прусіі.

Знаёмства на... развітанне

Шпацыр атрымаўся цікавы і пазнавальны. Гродзенцы Жанна і Сяргей прыйшлі ўпершыню, але плануюць здзейсніць вандроўку па яўрэйскім горадзе, маршрут распрацоўваецца ў аддзеле краязнаўства. Іх мэта — даведацца больш пра тыя вуліцы, якімі яны карыстаюцца, удакладніць некаторыя факты.

Прыцягнуў увагу турыст з веласіпедам. Аказалася, Уладзімір Грынёў прыехаў ажно з Новасібірска, каб пабываць разам з сынам на радзіме сваёй маці-беларускі. Яны наведалі Палессе, бліжэй пазнаёміліся са сваякамі, якіх бачылі толькі віртуальна. У канцы падарожжа падвярнуўся шанц зрабіць экскурсію па Гродне.

— Уражанне ад Беларусі вельмі пазітыўнае. Я рады, што напалову беларус. Гродна, асабліва ў цэнтры, адрозніваецца ад іншых гарадоў, мае свой шарм, — прызнаўся Уладзімір.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Карыснае выкарыстанне скошанай травы

Многія косяць траву і пакідаюць скошанае проста там, куды яго адкінула газонакасілка, ці выкідваюць у смецце. Хоць ёсць шмат карысных спосабаў выкарыстання скошанай травы.

Дабаўка ў кампост

Скошаная трава, проста ляжачы на зямлі, дапамагае ўгнаіць газон, але калі вы маеце намер выкарыстоўваць яе для градак, прыйдзецца сабраць і дадаць траву ў кампост.

Правільная кампоставая куча мае патрэбу як у зялёным, так і ў карычневым рэчыве, таму свежаскошаная трава запатрабуе трохі карычневага рэчыва, змяшанага з ёй. Добра спрацоўваюць сухія лісты і сухая трава. Калі вы дазволіце скошанай траве высахнуць, перш чым дадаць яе ў кампоставую кучу, не давядзецца думаць пра дадаванне якога-небудзь іншага карычневага або сухога матэрыялу.

Вадкае ўгнаенне

Свежаскошаная трава ўтрымлівае шмат азоту і калію, што выдатна падыходзіць для вырабу ўгнаенняў або кампоставага чаю. Усё, што трэба зрабіць, гэта сабраць свежаскошаную траву, напоўніць ёю 20-літровую ёмістасць прыкладна на дзве траціны, дадаць ваду і пры перамешванні даць настаяцца на працягу трох дзён.

Вадкае ўгнаенне даволі хутка дзейнічае. Яно творыць цуды з перасаджанымі квітнеючымі або пладаноснымі раслінамі.

Але не захапляйцеся: дадавайце вадкае ўгнаенне толькі раз на два тыдні ці калі расліне неабходная невялікая падкормка. Занадта шмат угнаення можа нашкодзіць раслінам.

Дом для чарвякоў

Свежаскошаная трава ўтрымлівае здаровую дозу азоту, які з'яўляецца добрай крыніцай ежы для чарвякоў. Зноў жа, не варта дадаваць занадта шмат. Проста перасыпце скошаную траву ў кошык.

Пры выкарыстанні скошанай травы для чарвякоў раскладзіце яе ў сонечным месцы, дайце высахнуць і стаць карычневай. Скошаная карычневая трава з'яўляецца выдатнай крыніцай вугляроду для глебы, дзе жывуць чарвякі.

Падсцілка

Скошаная трава з'яўляецца добрай падсцілкай для большасці дамашніх жывёл.

Яна вельмі падабаецца трусам, таму што яны могуць закусваць ёю і спаць на ёй амаль адначасова. Добра высушыце траву і замяніце ёю старую травяную падсцілку, якую, у сваю чаргу, можна адправіць у кампоставую кучу.

Таксама скошаную сухую траву можна выкарыстоўваць як падсцілку для сабакі. У больш прахалодныя месяцы вазьміце сухую траву і зрабіце маленькую нару або гняздо ў сабачай будцы, каб той спаў, — і яму гэта спадабаецца.

Корм для жывёл

Свежая і сухая скошаная трава — выдатны корм для трусоў (хоць гэта не адзіная ежа, якую яны ядуць). Козы таксама могуць не адмовіцца. Але важна пераканацца, што ў траве, якую вы збіраецеся выкарыстоўваць для корму, няма шкодных раслін або хімічных рэчываў.

Натуральны фарбавальнік

Травяныя плямы вельмі цяжка выдаліць з адзення або нейкага матэрыялу, што значыць — скошаная трава можа быць добрым натуральным зялёным фарбавальнікам. Адпаведна, можна выкарыстоўваць свежаскошаную траву, каб фарбаваць тканіны! Звычайна ў выніку атрымліваецца жоўта-зялёны колер. Каб стварыць натуральны фарбавальнік, трэба сабраць свежаскошаную траву, пакласці яе ў каструлю, дадаць вады (прыкладна ў два разы больш), давесці да кіпення, паварыць на слабым агні гадзіну і настаяць.

Тканіну, якую вы хочаце пафарбаваць, пакладзіце проста ў ёмістасць з травой.

Калі патрэбнае больш цёмнае адценне, пакіньце тканіну замочанай нанач.

Мульча

З травы атрымліваецца неверагодная якасная мульча, як для кветкавых, так і для агароднінных культур. Травяная мульча можа ахалоджваць каранёвую сістэму, затрымліваць вільгаць падчас засушлівага перыяду, спрыяць памяншэнню колькасці пустазелля і забяспечваць культурныя расліны неабходнымі пажыўнымі рэчывамі.

Пры выкарыстанні свежаскошанай травы неабходна вылажыць пласт таўшчынёй у 1 см вакол раслін. Гэта дазваляе траве раскладацца хутчэй і пазбегнуць празмернай вільготнасці для каранёў раслін. Лішак вільгаці можа выклікаць гніласць і цвіль. Сухую скошаную траву можна пакласці і таўсцейшым пластом.

Засцярога ад пустазелля

Нашы бабулі і дзядулі часта карысталіся такім трукам. Яны размяркоўвалі ўсю скошаную траву па ўчастках, дзе не хацелі, каб з'яўлялася якое-небудзь пустазелле або новая трава, таму што ў іх былі планы на гэты ўчастак у наступным сезоне.

Затым можна сабраць гэтую траву і дадаць яе ў кампоставую кучу.

Даты Падзеі Людзі

14 ЛІПЕНЯ

У краіне

1891 год — нарадзіўся (в. Рудабелка, цяпер — пасёлак Акцябрскі) Лявонцій Яфімавіч Адзінцоў, удзельнік барацьбы за савецкую ўладу ў Беларусі, адзін з арганізатараў Мінскага патрыятычнага падполля ў гады Вялікай Айчыннай вайны. З 1924 года — намеснік наркама сацыяльнага забеспячэння БССР, у 1931—1937-м — старшыня Беларускага інваліднага кааператыўнага аб'яднання, старшыня ЦК сялянскай грамадскай узаемадапамогі, загадчык Сакратарыята ЦВК БССР. У гады Вялікай Айчыннай вайны ўдзельнічаў у стварэнні і дзейнасці Мінскага патрыятычнага падполля. На яго кватэры праводзіліся пасяджэнні Мінскага падпольнага гаркама КП(б)Б, нарады падпольшчыкаў, захоўваліся зброя, боепрыпасы, нелегальная літаратура, медыкаменты. Загінуў у 1942 годзе.

1911 год — нарадзіўся (вёска Стары Дзедзін, цяпер — Клімавіцкі раён) Павел Іванавіч Пруднікаў, беларускі пісьменнік, заслужаны работнік культуры Беларусі. Працаваў у перыядычных выданнях, на радыё. У 1937 годзе рэпрэсіраваны, адпраўлены ў высылку. Рэабілітаваны ў 1956-м. Настаўнічаў. Аўтар зборнікаў паэзіі «Час майго нараджэння», «Познія ягады», «Прысады», паэмы «Таймыр», аповесцяў «Яжовыя рукавіцы» і «Пекла». Выступаў як публіцыст.

1941 год — у баях пад Оршай прагрымеў першы залп батарэі рэактыўнай артылерыі — легендарных «кацюш». Капітан Іван Андрэевіч Флёраў аддаў загад адкрыць агонь у напрамку Аршанскага чыгуначнага вузла па групе вагонаў з тэхнікай, боепрыпасамі і жывой сілай праціўніка. «Бой» доўжыўся восем секундаў, але гэтага хапіла, каб чыгуначная станцыя з нямецкімі эшалонамі была цалкам ахоплена полымем. Сіла выбуху паравозчыла нават паравозы, а 10-тонныя нямецкія танкі кідала, нібы цацачныя кубікі. У той жа дзень батарэя накіравала агонь і на пераправу нямецка-фашысцкіх войскаў праз раку Аршыцу, знішчыўшы сотні гітлераўцаў, танкі, аўтамашыны ворага разам з пераправай. Крыху пазней батарэя Флёрава трапіла ў засаду. Практычна ўвесь асабовы склад на чале з камандзірам загінуў, абараняючы сакрэтную рэактыўную ўстаноўку. Сама «кацюша» была падарваная.

У свеце

1099 год — крыжаносцы на чале з Готфрыдам Бульёнскім падчас І крыжовага паходу пачалі штурм Іерусаліма, які паў на наступны дзень. Пасля захопу Іерусаліма Готфрыд быў абвешчаны кіраўніком Іерусалімскага каралеўства, але замест каралеўскага тытула прыняў тытул барона і «Абаронцы Труны Гасподняй» (Advocatus Sancti Sepulchri).

1789 год — парыжскімі паўстанцамі ўзята крэпасць Бастылія. Гэта стала пачаткам Вялікай французскай рэвалюцыі.

1933 год — пачалася Арктычная экспедыцыя на параходзе «Чалюскін», якую ўзначальваў ураджэнец Беларусі О. Ю. Шміт.

Так гаварыў...

УІЛЬЯМ ПЕН:

«Чалавек, які не можа кіраваць сабой, непрыдатны для кіравання іншымі».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.56	21.34	16.38
Віцебск	4.38	21.31	16.53
Магілёў	4.46	21.25	16.39
Гомель	4.51	21.13	16.22
Гродна	5.13	21.48	16.35
Брэст	5.22	21.40	16.18

Месяц

Апошняя квадра 2 ліпеня. Месяц у сузор'і Блізнят.

Імяніны

Пр. *Соф'і, Ульяны, Антона, Арцёма, Барыса, Георгія, Германа, Дзяніса, Фёдара.*

К. *Дамінікі, Люцыі, Тэрэзы, Эдварда.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

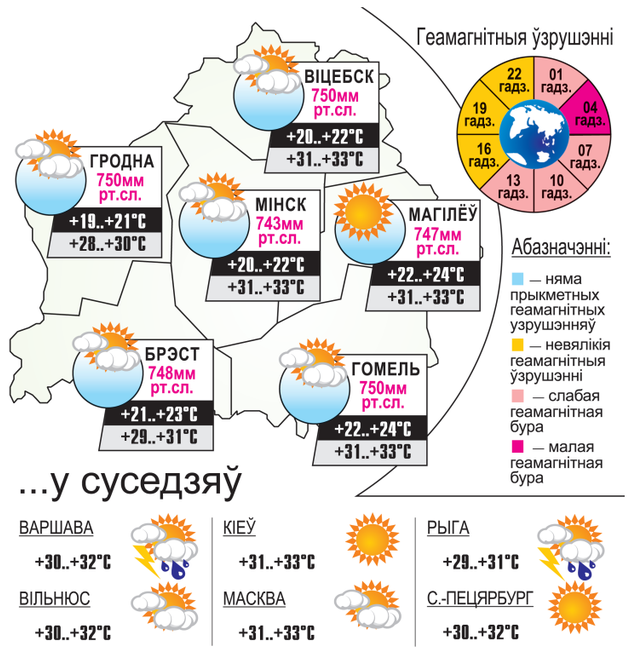

УСМІХНЕМСЯ

Муж кажа жонцы:

— Калі наступны раз будзеш казаць, колькі табе гадоў, памятай, што паміж табой і старэйшым сынам павінна быць розніца ў дзевяць месяцаў.

У рэстаране. Афіцыянт:

— Месье, што будзеце есці.

— Я хацеў бы тое, што есць вунь той мужчына каля акна!

— Гэта немагчыма, ён не аддасць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1882.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 13 ліпеня 2021 года.